

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolmui to tinkamo ginklo, kokio yra grynai ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybės principai bus atmetami.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

No 5

SO. BOSTON, MASS., SPALIO (OCT.) 2 D. 1915 M.

Francijoje Vokiečiai Visai Smunka Pergalėtojus ties Vilnium Francuzai sumušė. Kaizeris atpyškėjo ant vakarinio fronto.

Po Kongreso.

Šiomis dienomis atsibuvęs L. R. K. Federacijos kongresas parodė, jog lietuvių katalikų visuomenė turi nemažą pajėgų ir energijos dirbti Tėvynei ir Bažnyčiai. Nors šiais sunkiais laikais ir turime padėti beveik visas savo pajėgas Lietuvos šelpimui, tačiau surandame dar laiko rūpintis ir vietiniais reikalais. L. R. K. Federacija, vienijanti mūsų parapijas, susivienijimus, sąjungas ir atskiras draugijas, turėjo dabar Brooklyne (28-30 rugsėjo) jau penktą iš eilės savo kongresą. Vėlokai buvo pradėta ruošti kongresą, tai-gi ir delegatų suvažiavo tik 44. Tačiau sulig savo nuveiktų darbų šis kongresas turės būti paskaitytas tarpe labiau nusisekusių. Žymiai pastumėti pirmyn spaudos reikalai. Tais reikalais buvo net du referatų: kun. A. Miluko apie mūsų laikraštijos vargus ir reikalus ir kun. F. Kemėsio — apie katalikiškų laikraščių agentūras. Katalikiškų laikraščių Sąjunga, užmegzta pernai, į kurią prigulėjo ligšiol "Draugas," "Tikybė ir Dora," "Pažanga," "Moksleivis" ir "Šviesa," dabar žymiai padidėjo ir susitvarkė. Į katalikiškų laikraščių Sąjungą įstojo dar "Žvaigždė," "Darbininkas," "Tautos Rytas," prisidėjo taip pat "Pittsburgo Žinios" leisti Bendrovė. Nustatyti laikraščiams įstojimo ir metiniai mokesčiai, nustatyta tvarka ir pamatai bendroms agentūroms ir tt. Sąjungos pirmininku išrinkta kun. A. Milukas, raštininku — kun. F. Kudirka. Plačiai svarstyta Lietuvių Darbininkų Sąjungos reikalai. Kongresas išreiškė nuoširdžią užuojautą naujai darbininkų organizacijai ir jos laikraščiui "Darbininkui," ragindamas visuomenę teikti L. D. S. ir "Darbininkui" įvairią paramą. Plačiai aptartas klausimas "Darbo patarimo biurų."

ta iki kitų metų kongreso sudaryti galutiną projektą Federacijos programos ir Konstitucijos.

Nutarta prisidėti prie visos Amerikos Katalikų Federacijos. Į Liet. Kat. Federaciją prisidėjo dar kelios lietuviškos parapijos. Nutarta laiškais kviešti visas prisidėti, taip pat atsiųskti į visas katalikiškas draugijas, kad prisidėtų prie Federacijos ir prie "Tautos Išdo."

Ir daug kitų svarbių klausimų išaiškinta ir nutarimų padaryta. Netrukus visuose katalikų laikraščiuose bus išspausdintas kongreso protokolai.

Kongresą vedė: pirm. — kun. F. Kemėsis, pirm. pad. kun. N. Petkus, I sekretorius — kun. F. Kudirka, II-as sekr. Ks. Strumskis.

Ateinantiems metams Federacijos valdybą išrinkti: prezidentu — kun. J. Misius, padėję — Juozas Koras, I-uoju sekret. — kun. F. Kemėsis, II-uoju — p. Pranas Gudas, išdėję — kun. M. Pankauskas, I-uoju globėju — kun. N. Petkus ir p. J. Valukonis. "Tautos Išdo" valdybą — pirm. kun. F. Kemėsis, pirm. pad. — Ks. Strumskis, išdėję — B. Vaišnora, sekr. — P. Gudas, I-uoju globėju — kun. J. Misius.

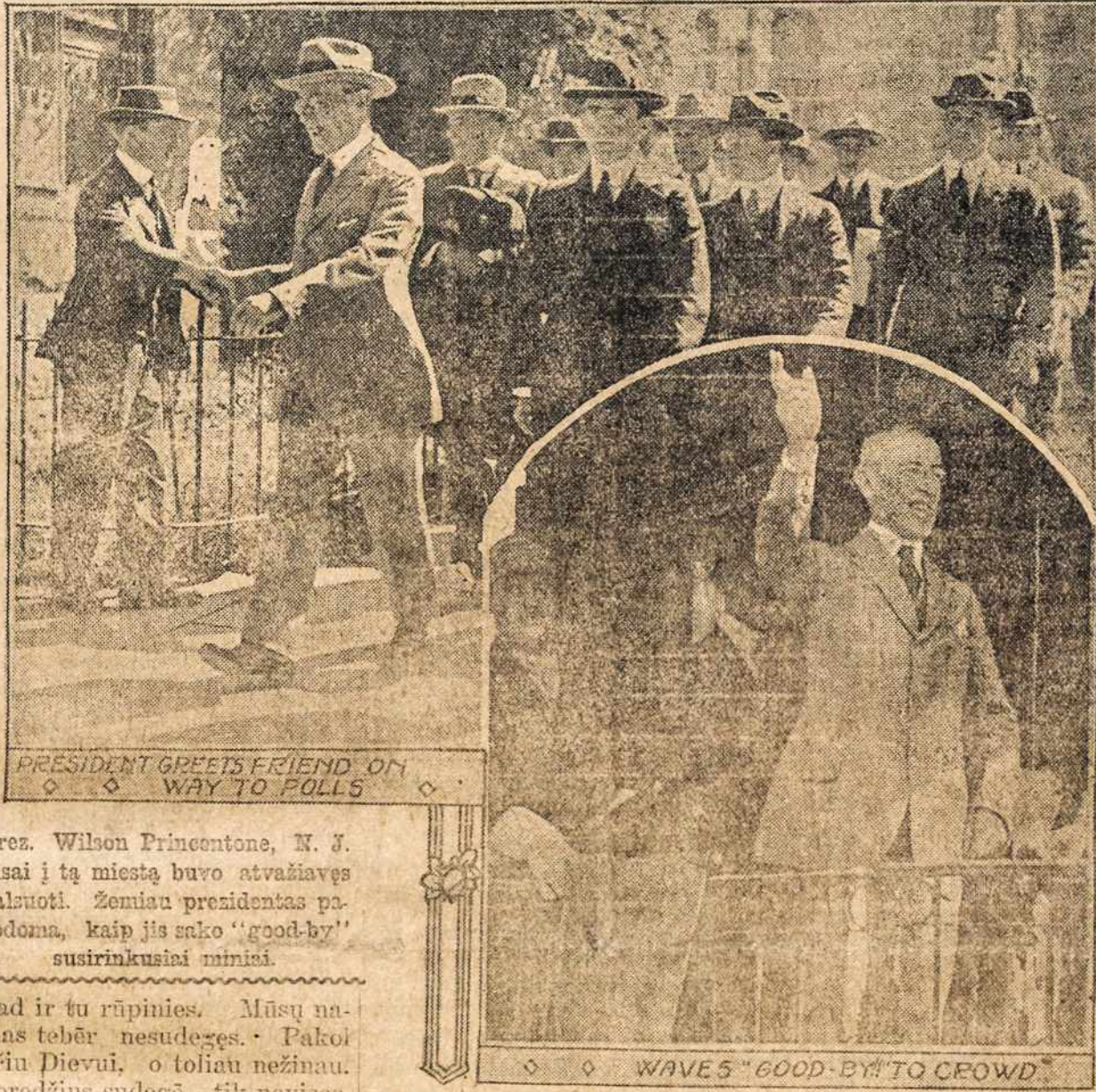
Kolegijos Fondas pavesta globai kun. J. Misiaus. Piniagai bus padėti ant 2 vardų: kun. Misiaus ir B. Vaišnora. Kitų metų kongresas bus Bostone.

Kaip vargsta lietuviai.

Ištrauka iš laiško atsiųsto į So. Bostoną F. Zaleskiui nuo jo pačios, išbėgusios laike karės iš Seredžiaus į Petrogradą.

Aš norėjau parašyti tau, kaip prisai atėjo pas mus, tai aš suvisai užmiršau apie viską, nesuėjau paimt su savimi nieko. Tik suspėjau kojas apsiaut ir už Dubisios nubėgti. Man nusibodo po girias vargti, namo negalima eit. Paskui ir po dvarus gyvenom ir po kaimus ir po tvartus. Stanislovo girioje išbuvoome tris savaites, Ringovėje išbuvoome dvi savaites. Už Stanislovo, Vilkiųjo savaitę. Jagminiškėje mėnesį buvome, Butvilonise tris savaites. Šilečiuose savaitė buvome. Kaip išėjau 2 Balandžio, tai visą tą laiką buvau namie vieną savaitę. Mano pinigų tai visus pavogė. Aš dabar nieko neturiu: iki paskutinės kapėikos pavogė. Ką kiti turi tai ir man duoda. Kada maskoliai

Plaćiai buvo svarstomi ir lietuvių kolegijos reikalai. Paaiškėjo, kad tiesiausias kelias prie jos prieiti — tai išstovėti tai eina žmonės prašyt auginti pirma lietuvių kultū-pietų. Kaip maskoliai tolyn išros išdą — "Tautos Išdą," tuovažiuoja tai negali gaut nei tikslu sutvarkyti kuoplačiu-duonos nei pietų. Paskui ešią agitaciją. "Tautos Išdą" jom po dvarus valgyt prašyt. ženkleliai ir atvirutės bus la-Kaip kur duoda, gerai, kur biau dabar platiniami, nes pu-neduođa ir taip gerai. Ačiu sė pelno iš jų nutarta duoti ka-Dieviui, kad rūgštines auga, rės laiku "Tautos Poniui." tai einam rūgštiniaut. Mielas Federacijos valdybai paves-mano Pranciškau, aš žinau,

Pres. Wilson Princeton, N. J. Jisai į tą miestą buvo atvažiuęs balsuoti. Žemiau prezidentas padaroma, kaip jis sako "good-by" susirinkusiai miniai.

kad ir tu rūpintis. Mūsų namas tebėr nesudėgęs. Pakoi ačiū Dieviui, o toliau nežinau. Seredžius sudėgė, tik nevisas. Kur mūsų šulinis tai pasiliko tik mūsų, Elkęs ir Mašabait namai, antroje pusėje pasiliko Grunės namai. Mėtuos sudėgė, tavo motinos namus visus sudraskė, ir Bendžiaus pusę namo taipgi sudraskė. Bendžiū pramatorius su savo pačia ir su vaikais, motina ir Aleksandras, Motuzienė su mergicia, Kunca su Palione ir Uršule, ir Piasio visa šeima paimti ir nelaisvė. Solonski ir daktara Mašabait užmušė. Mūsų Seredžiuje daug užmušta yra žydų o kiti išvaryti. Bažnyčia sugriauta. O dabar ir mus visus varo. Kaip visus varė, tai man geriau pakliūt į Petrogradą. Aš neturėjau pinigų, tai aš ėjau prašinėdama po dvarus ir sudėjo man ant kelio pinigų. Daiktų su savimi jokius neturiu. Tik turin tavo adresą ir pasportą, daugiau neturiu nei jokio dokumento. Kauno kamendantas liepė, kad geriau daiktai nuvežt už 15 verstų. Aš paprašiau Bendžiū, kad jisai nuvežtų į Pikiūnus pas savo motiną mūsų daiktus. Bendžiū iš Motiškių Antanas priėmė mano daiktus ir pakavė juos į žemę. Aš nenorėjau, ba supus. Kuparas pūva ir mašina. Ir pas Bendžiū viskas prapūlo: pasakė, kad prisai paėmė visus daiktus. Su savimi turiu tik du andarokus, vieną žakietą, ir daugiau nieko neturiu. Pasiliko tik viens korsetas.

Dabar, mielas prisiega, mums reikės iš naujo gyvent. Nuo šitų kulkų aš negirdėjau 2 savaites, dabar jau girdžiu. Kaip viską pavogė, tai skaudėja čia mėnesį akis. Viens nuo kito vagia. Kaip kada pasimatysime, tai viską pasakysiu. Aš gyvenu Petrograde pas Šapauską. Noriu gaut

darbą, ale negaunu. O viskas labai branga. Arba atsineš pinigų arba atsineš į Ameriką.

Tavo prisiega, Salomėja Zaleckienė.

Iš Karės Lauko.

Anglai grumiasi Mesopotamijoje.

Londonan atsiųsta žinios apie tai, kad Anglijos karuomenė sumušus turkus Mesopotamijoje. Turakai traukiasi atgal Bagdado link.

Anglai išdraskė turkų visas druvietes palei Tigro upės. Turakai grumėsi atkakliai ir anglai, užėmė druvietes, rado pilnas apkasas lavonų. Paėmė kelis šimtus turkų ir nelaisvė.

Neapleis Serbijos.

Francijos premieras Viviani ir užsienų reikalų ministris Delcasse apreiškė, jog talkininkai yra pasiryžę remti Serbiją, jei ji bus užpulta.

Mūsų baisumas neišpasakytas.

Talkininkai vokiečiams neduoda atsikvėpti. Su nesvietišku smarkumu antpuolindė ant vokiečių fortifikacijų. O Francijoj apie Loos buvo neapsakomo baimumo mušiai.

Šaudė iš rusių.

Iš Loos vokiečiai traukėsi nei žingsnio neužsileidami be mušio. Vokiečiai sulindo į rusius ir šaudė į anglus gatvėse. Anglai puolė į rusius ir badė ten vokiečius. Daugelis

rusių buvo pripildyti lavonais ir krauju.

Vokiečių gynimas Loos liks istorijoj kaip vienas didžiausių susirėmimų istorijoj. Anglai nedaug daugiau teprarado žmonių, negu vokiečiai, nes dygliuotos tvoros atmotų šuviais buvo išdraskytos.

Ka pasakoją Marconi.

Marconi, bevielio telegrafo išradėjas, dabar buvo karės lauke Francijoj, kur tikras pragaras atsivėrė. Sugrįžęs Londonan pasakoją neišpasakytus mušius. Štai ką sakė:

"Vos auštant pasigirdo komanda 'pirmyn.' Tas žodis tiesiog suelektrizavo kareivius. Tuo tarpu kai kareiviai pilni narsumo ir drąsos pulsi skerdynėn šoko iš druviečių, tai užbaubė didžiausios armotos, kurios vertė tonas tirpinto metalo į vokiečių druvietes. Paskui kelias buvo nustatytas mažesnis armotomis, o oras buvo pripildytas parako dūmų, kaip miglos. Turu pabriežti tą, kad anglų ir francūzų armotų šuviai gerai buvo nutaikomi. Jie pataikė į tas vietas, kur norėjo ir su dideliu pragaištingumu priešiui. Todėl vokiečių druvietės išmotos sulakstė."

Visam tam pragarui verdant francūzai ir anglai, narsių ir drąsių oficerių vedami, užėmė sudaužytą vokiečių fortifikaciją, laužydami dygliuotas tvoras. Nustebino tas vokiečius ir jie valandėlę žiopsėjo it pritrenkti.

Skerdynėn baisi.

Bet vokiečių oficeriai tuoj atsipeikėjo ir užkandavo savo savius mušin. Tuoj pasipylė ugnis į pulkus užpuolančių talkininkų. Sudrebėjo tal-

kininkai, bet tuo tarpu talkininkų užpakalyje baubė armotos ir jos ėmė nutildinėti vokiečių armotas.

Dang puolė talkininkų tame pragare, bet kur kas daugiau krito vokiečių. Anglai ir francūzai, nežiuriut pliskinančia vokiečių ugnį, briovės pirmyn ir galop pasiekė vokiečių druvietes. Prasidėjo badymosi, smagstymosi durtuvais. To vokiečiai neišlaikė. Ir užtelėjo atgal. Kuomet vokiečiai dumė atgal, tai talkininkai pasidrasinę, dar smarkiau trenkė į bėgantį priešą. Vokiečių tolimesnės armotos vis dar tratėjo, o iš padangių vokiečių lakūnai vertė ugninį lietų. Tą visą pragarą talkininkai išlaikė didvyriškai ir išgrūdo vis vokiečius iš jų druviečių."

Mušiai eina ir eina.

Paryžiuje skelbiama, kad mušiai traukiasi be paliovos. O vokiečiai iš kailio neriasi, traukiasi savo jėgas iš visų pusių. Mušiai labiausia eina Champagne apskrityje. Čia vokiečiams vadovauja pats kaizerio įpėdinis.

Vilniškė gvardija princiui talkon.

Kaizerio šaunioji gvardija, kuri grumėsi ties Vilnium ir turėjo už garbę iškilmingai įžengti į Lietuvos sostinę, su didžiausia paskuba atšaukta iš Vilniaus ir atpyškinta Francijon ir talką kaizerio įpėdiniui. Ta gvardija bandė sustabdyti smarkų francūzų veržimąsi pirmyn. Bet šie pergaletojai ant karės laukų ties Vilnium buvo francūzų supliekti.

Mačo vokiečiai, jog dabar talkininkai pradėjo didžiausias atakas, tokias, kokių dar nėra darę nuo šios baisios karės pradžios. Vokiečiai pradeda smarkiau veikti tose vietose, kur francūzai neveikia. Bet gen. Joffe pasirūpino ir sudrėtinimo visą liniją, kad niekur vokiečiai neprasilaužtų.

Kaizeris atstatė generolus.

Kaip tik francūzai ėmė laužti vokiečių linijas, tai tuoj pribuvo Francijon pats kaizeris. Tuoj ėmė atstatyti tuos generolus, kurie leido savo armijoms trauktis atgal.

Užėmė svarbius punktus

Champagne apskrityje francūzai užėmė keletą svarbių punktų. Tarp jų yra kalnas No. 181. Ir vokiečiai pranešime sakoma, kad to kalno jie neteko. Nuo to kalno francūzai gali apšaudyti svarbių vokiečiams geležinkelį.

PALENGVINA RUSAMS.

Toks didis talkininkų sujūdimas be abejonės daug palengvys rusams grumtis su vokiečiais, nes vokiečių daug atitrunkama Francijon.

NUGAŽDINO BULGARIJĄ.

Vokiečių nepasisekimai labai nugązdino bulgarus. Rodos, kad jau ant tiek išgaždino, kad, nustojo manyti eiti talkon teutonams. Ina krypti prie talkininkų. Vokiečiai plenavo užpulti Serbiją, bet dabar nustojo apie tai plenavę. Visi tokie nuotikiai labai kelia talkininkų dvasią.

NUSTOJO SMARKAUTI RUSIJON.

Vokiečiai visai jau nustojo veikti prieš rusus. Dabar kur tik rusai kiek yra stipresni ir geriau prisirengę, tai užpuola vokiečius ir visur supliekia. Von Hindenburg toli randasi nuo Dvinsko. Teisybė, į pietų rytus nuo Vilniaus vokiečiai giriiasi pasisekimu. Pralaužė rusų pozicijas ir paėmė 1,00 kareivių nelaisvėn.

Von Mackensen su savo armijomis ngrustas atgal per Styr upę. Galicijos pakraščiai rusai smarkiai puola ant austro-vokiečių.

VOKIEČIAI SUMUŠAMI LIETUVOJ.

Ant pusiaukelio tarp Dvinsko ir Vilniaus vokiečiai sumušti ir pastumti atgal. Paskui vokiečiai pastumti atgal nuo geležinkelio tarp Lydos ir Moločnės, pastumti toliau už Krevės.

Ant linijos nuo Kazėnų iki Krevės eina labai atkaklus mušiai.

HINDENBURG FRANCIJON.

Vokiečių laikraščiai praneša, kad kaizeris Francijoj atstatė nuo vietų du generolus. Keletą garsių generolų busią traukiamą į Franciją iš rytinio fronto. Hindenburg taipgi busią iš Lietuvos šaukiamas Francijon.

PAĖMĖ DAUG ARMOTŲ.

Francūzai nuo rugsėjo 25 d. paėmė nuo vokiečių 121 armotą.

KRITO GENEROLAI.

Karės lauke Francijoj krito du Anglijos generolai: Sir Thomas Capper ir G. H. Theisiger. Krito laike didžiulios atakos.

RIAUSĖS MASKVOJE.

Moskvos policijos viršininkas išleido proklamaciją, kurioje kvietė gyventojus saugotis ir nedaryti progų riaušėms, kokios buvo per dvi dienis. Tų dviejų dienų riaušėse krito penki žmonės ir daug buvo sužeista. Viršininkas taipgi gyventojų prašo, kad nesiurinktų į burius, nes valkatos prie kiekvienos progos kelia riaušes.

Sako, kad tos riaušės neturi jokios politiškos reikšmės.

EKSPLOZIJA AMUNICIJOS DIRBTUVĖJ.

Į Stockholmą pribuvo iš Vokietijos vienas vaizbūnas ir sakė, kad Wittemberge amunicijos dirbtuvėj rugpjūčio 23 d. buvus neišpasakyta eksplozija.

Ant vietos užmušta 242 ir daug sužeista.

Ardytojams.

Tėvynės dainą man dainuokie
Ir šiandien, ryt ir nuolatos,
Ir suraminimą man duokie
Kas dėl likimo mūsų tautos.
Dainuokit kanklės, verkit stygos,
Lai atsibund' dvasia užnigus,
Lai nors jausmais tą vargą kenčia,
Kuriuom prispausti yr' viengeni-
čiai.

Kam atšalimo spaudžia ledas
Jūs, kurie turit čia gerovę?
Kada tėvynę siaučia badas,
Jūs lėbaujat, turtus sukravę,
Jūs šokate, užiat, lyg pašėlę,
Raudoną vėliavą iškelę,
Kaipo laukiniai ant kapų...
Taip, tie kapei tai jūsų brolių,
Kurie paskutiniu kvapu
Ir pasiryžimu drąsulių
Kovojo už namus, šeimyną,
Kol paskutinė siena griuvo,
Ir griuvėsiuose patys žuvo...
Kas jus paguodžia, suramina
Šioj svetimoj, šaltaj šalyj?
Kas jus užmirsti išmokina
Tėvynę tokiam sopulij?
Kas jus sąžinę išplėšė?
Kas jį sielą juodai nupiešė?
Kas ištvirkino jį jausmus?
Iš kur toks vėjas neramus
Jums inputė puvimo diegą?
Kur gavot negatyvę jėgą
Ardyti viską, kas tik gera?
Kada pailsit pikta darę?
Pirmiau to Lietuvoj nebuvo.
Jei kas ištvirkė, — viens sau puvo,
Kaip šiukšlę laukan išmesta.
Tėvynė buvo apdrausta
Nuo tarptautinių parazitų;
Neišsirado toks drąsulis,
Kad ir labiausia būtų nupuolęs,
Kurs blogą sau geru laikytų.
Dabar kitoks atėjo metas,
Dabar kvailys mokyto statos,
Ir niekšas nor' pagarba rasti,
Ir aklas aklą nori vesti.
Bet kaip nepastovi audra,
Pridirbus nuostolių artojui,
Išnyksta dar iki rytojų,
Taip bus su šitomu mūsų vargu.
Tauta, nuo šlamštų atsikračius,
Pakils skaitesnis iš miegų —
Ir vėl žydės mus dirvos plačios.

Paukštis.

Gyvenimas ir darbai kunigo Beizymo.

A. + A.

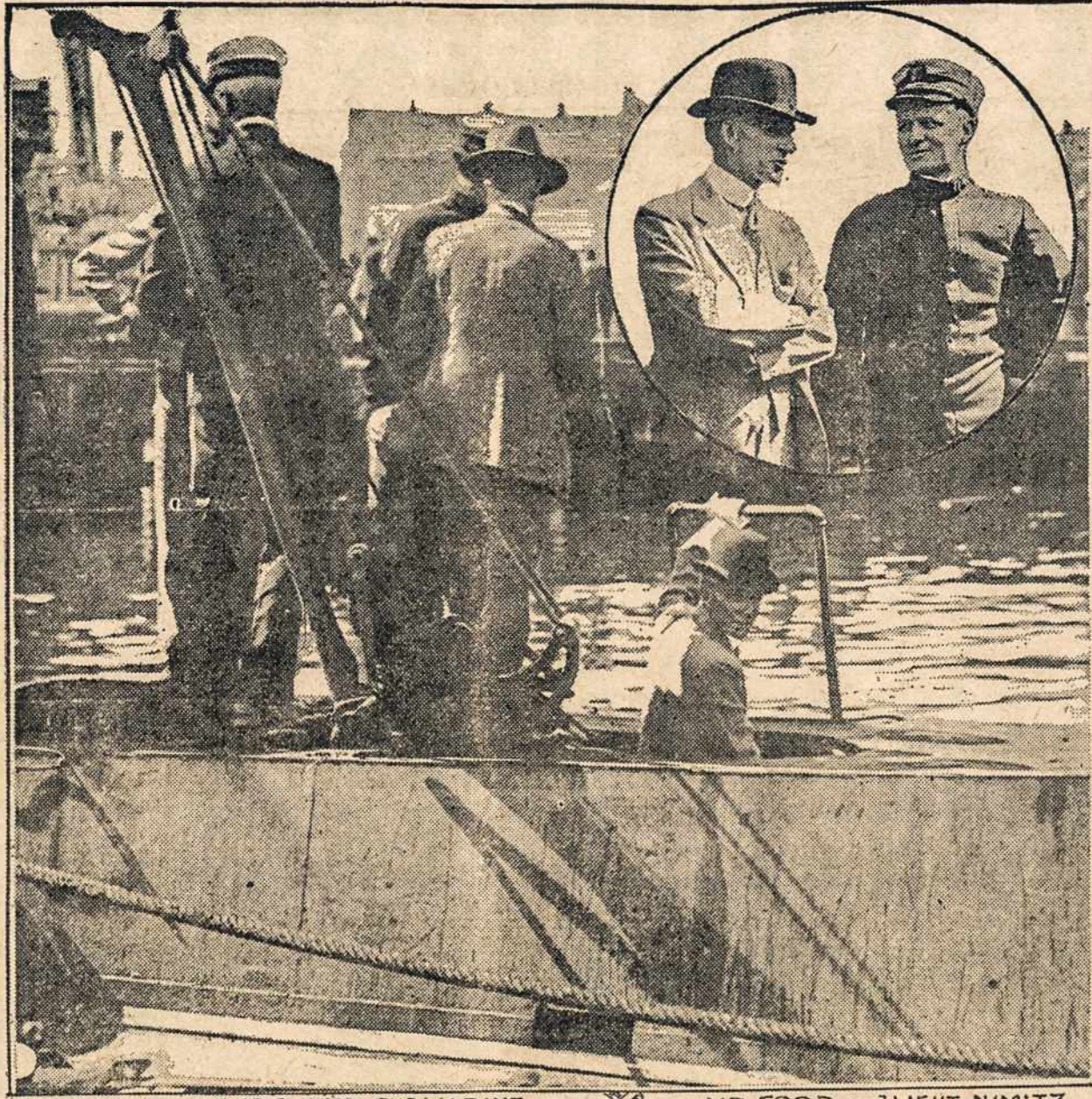
Spalį 2 dieną 1912 metais pasimirė Afrikoje ant Madagaskavo salos vienuolis kun. Jonas Beizymas, kursai per 14 metų tarnavo raupuotiesiems nelaimingiesiems šiam pasaulyje žmonėms, paskui pats užsikrėtė ir mėnesį pasirgęs su malda ant lūpų pasimirė. Apie jo mirtį ir gyvenimą ne tik visi lenkų laikraščiai, bet ir svetintaučių padavė žinias. Nežinau, ar buvo lietuviškuose, Amerikoje išeinančiuose laikraščiuose paminėta, todėl, naudodamasis iš Katalikų Misijų, išeinančių Krokavė 1913 m., kuriose yra plačiai aprašytas jo gyvenimas, išverčiau į Lietuvį kalbą ir viliuos, kad Tėvai Marijonai išleis atskiros knygoje; čia paduodama tikrai trumpas paminėjimas.

Kun. J. Beizymas gimė gegužio 15 d. 1850 m. iš tėvo Jonno ir motynos Olgos Starickių (grapaitės) Beizymų, Volynijos gubernijoje. Tėvai, būdami gerais katalikais, rūpinosi ir savo vaikus kuogeriausiai tikėjime ir dorėje išauklėti. Vaikų turėjo penketą: Joną, Kazimierą, Povilą, Aleksandrą ir Zofiją. Tarp visų labiausiai atsizymėjo teisingumu, darbštumu, maldingumu ir pasišventimu vyresnysis Jonas. Pirmiausiai tėvai, pasamdę mokytojus namie mokino, bet po lenkmečiui, kada rusai atėmė jų gėrybes, tėvas išbėgo į Austriją, o motyna nuvežė vyresnius vaikus į Kieva, kur Jonas užbaigė gimnaziją. Kadangi motyna neturėjo daug pinigų vaikams mokslą leisti, todėl Jonas daug vargo kad motynai palengvinus našta. Mokino kitus vaikus, vienam valdininkui perrašinėjo raštus, o už gautus pinigus pirkdavo maistą sau ir broliams ir labai džiaugėsi, kad per šventes galėjo nupirkti baltos duonos, o taip juoda duona valgydavo. Sykį susitaupęs pinigų, išsiun-

tė tėvui į Austriją. Tėvas, gavęs pinigų ir laišką, su ašaromis kalbėdavo, kad Jonnelis yra geriausias jo sūniumi.

Vakacijas praleisdavo pas dėdes Gurskius Podolijoje, kur, neveizint kad paėjo iš dvarponių, lygiai su prastais darbininkais dirbdavo ant laukų ir namie taip, kad, kaip pats sakydavo, netiktai kūnas, bet ir kaulai sušlapdavo nuo prakaito. Užbaigęs gimnaziją, manė įstoti į dvasišką seminariją, bet pirmiausia panorėjo su tėvu pasimatyti ir iškeliauo tuo tikslu į Austriją per rubežių persirėdęs darbininku. Tėvas, begyvendamas Galicijoje, susipažino su Jezuitais, pamatęs jų darbštumą ir didelę naudą, kokią nešė Bažnyčiai ir tautai, todėl ir sunui padarė, jei mano į kunigus eiti, tai Galicijoje stoti į Jezuitų vienuoliją, ką ir padarė. Kad paliko primtas, pirmiausiai nuėjo į bažnyčią, idant padėkavoti Dievui ir Švenč. Marijai, prie kurios turėjo dideliausį pamaldumą, už malonę pašaukimo į vienuoliją. Atlikęs dviejų metų noviciatą, padarė paprastus apžadus ir buvo paskirtas globėjų į Jezuitų konvikta prie mažųjų mokinių skyriaus, kur savo meilimumu, darbštumu ir pasišventimu visus vaikus patraukė prie Dievo ir prie savęs. Paskiaus buvo pasiūstas į Krokavą užbaigti dvasišką mokslus. Ten išbuvo keletą metų ir liepos 26 d. 1881 m. iš-rankų vyskupo Al. Dunajauskio apturėjo kunigo šventimas. Ant rytojaus atlaikė šv. mišias, laike kurių padavė šv. Sakramentą savo tėvui ir kunigaikščiui Cvetertinskiui. Tėvai Jezuitai, matydami kaip jaunuomenė be tėvų globos greitai po miestus ištvirksta, sumanė pastatyti didelius namus Chyrove, Galicijoje, kur jaunuomenė mokslo metų laike galėtų turėti visą užlaikymą ir dvasišką globą. Tai-gi į tuos namus pakvietė vėl kun. J. Beizymą ir pavadė jam vaikų moksleivių ligoninę. Žinoma tarp 500 vaikų ne maž atsidarė ir ligonių, apie kuriuos labiausiai negu tėvas, ar motyna rūpinosi kun. Beizymas. Nors savo pagalbai turėjo brolių vienuolių, bet tankiausiai pats viską aprūpindavo, apveždavo, pernešdavo į kitus kambarius, jei reikėdavo, patarėdavo jiems žemiausiose reikaluose; bet labiausiai mokėdavo liusame laike vaikus užimti savo įvairiais pasakojimais istorijų, pasakų, apsakymėlių, kad vaikai ištisomis valandomis klausydavo ir prašydavo, kad ilgiaus dar kalbėtų. Pamylėjo jis labai jaunuomenę ir mokojo taip maloniai, mandagiai apsieiti, kad buvo visų vaikų, draugų ir perdėtinių mylimas ir gerbiamas.

Neveizint taip naudingo darbo, dar kun. Beizymas skaitė permažai pasišventimo, todėl sužinojęs, kad ant Madagaskaro salos raupuotieji blogiausiai padėjimė atsiranda, kad nuo jų visi bėga, kad uždaryti palaikiuose namuose, kaip gyvuliai tvartuose laikomi, didžiausią skurdą kenčia ir netiek del tos ligos miršta, kiek iš bado, sumanė ten važiuoti ir jiems pasižvesti. Ką sumanė, tą ir padarė ir gavęs perdėtinių leidimų iškeliauo į Madagaskarą spalį 17 d. 1898 m., kur gruodžio 30 d. tais pačiais metais laimingai pribuvo. Pirmiausiai apsigyveno pas tėvus Jezuitus Tananarive ir keletą mėnesių mokinosi malga šv. kalbos ir pas raupuotuosius į Ambahivuraku privažuodavo, kad jiems nors pradžioje šv. Mišias atlaikyti. Išmokė jų kalbos šiek tiek, užsigyveno ten prie jų ir pradėjo visų-pirmiausiai jų žaizdas apvežti, aprašinėti ir šiaip taip gydyti. Matydamas, kad stoka, badą ir vargą didžiančių kenčia, todėl pats vaikštindamas po miestą Tananarivą ir rankiojo aukas, kad nuo bado apsaugoti nelaiminguosius. Prie to pradėjo rašinėti laiškus prie pažįstamųjų dvarponių ir Lenkija, Galicija, į ka-

Henry Ford, garsus Amerikos pramonininkas ir įsteigėjas didelės automobilių dirbtuvės Detroit, Mich., pasirodo pasitarnauti Suv. Valstijų laivynui. Čia ant paveiklo matome jį New Yorko karinių laivų dirbtuvėse. Su juo yra laivyno oficeriai.

talikų misijas, kad sušelpų tuos nelaimingiausius brolius Kristuje, kurie dideliausiam varge yra. Pradėjo aukos plaukti pinigais, daiktai, vaisiais ir tt. Tuo tarpu kun. Beizymas mokė juos Evangelijos, poterių ir pritaies, kaip reikiant, krikštydavo, klausydavo išpažinties, šv. Sakramentą dalindavo, rekolekijas laikydavo ir tt. Žodžiu sakant, aprūpinęs jų kūno reikalus, rūpinosi jų dūšiomis, kad įsias apvalęs nuog nuodemių prileistų prie Dievo ir nuvestų į amžiną gyvenimą.

Negalima apeisti čia nepaminėjus apie tuos namus, kuriuose buvo patalpinti raupuotieji. Buvo tai prasčiausieji namai su kambariais iš molio išdrėbti, be langų, be grindų; stogas iš dokalkų, per kurias lietus perlydavo, kaip per rėtį. Šviesa ineidavo tikiant jei kiekvienas tą knygelę, kada įėjė iš Gerb. Tėvų Marijonų redakcijos, paskaitys ir galės persitikrinti, kad tarp kunigų ir vienuolių yra tikrai atsidavusių Dievui ir artumui, kaip ir kun. A. A. Jonas Beizymas.

Kun. M. M. T.

0 lietus vis lijo ir lijo...

Parvažiauo iš Amerikos Žvirblinė. Ta žinia trumpoj valandoj apibėgo visą Papilnių kaimą. Ir daugiau apie nieką nei vienas papilniškis nekalbėjo, kaip apie Žvirblinę.

"Tai kokia ponis su skrybėle su šilkinė bliuzka ir su pirštinais liki pačių alkūnių! Kaip dvarponio duktė, ką iš Varšavos atvažiuosiu viešisi dvare. Tai tik ta Amerika turtinga ir laimniga šalis. — ten dangus ir rojus."

Taip kalbėjo į vidų įbėgus raudona, kaip žarija ir skais-ti, kaip uoga Juozų Magdūtė. O iš jos skaisčiai mėlynų akelių matės, kad įnait tuojaus lektų į tą laimingą šalį — jei tik sparnelius turėtų bent tokius, kaip garnys.

Palei pečių (krosni) ant suoloio sėdėjo susikuprinusi ir ražančių poteriaudama senelė Ona.

Kitą kart matyt būta augštos ir diktos moteriškės, o dabar belikė vien stambūs kaulai, apvilkti geltona surukšlėta oda, giliai įdubusios, pri-temusios akys ir žili veik balti plaukai, o danties nei vieno. Nepergeriausiai jau ir gir-dėdavo senelė, norint susišne-kėti su ja tai reikėdavo pu-sėtinai pašunkauti. Ir dabar se-

nelė gerai nenugirdo Magdūtės žodžių tik iš jos linksmo čiauskėjimo suprato, kad šneka apie ką nors ypatingai linksmą. Delto pabaigus kalbėt rožančių ir atsikosėjus užklauso:

"Magdute, apie ką tu taip tratėjai, iš lauko pargrįžusi, aš bėpoteriaudama gerai nenu-girdau."

"Apie ką? žinoma, kad apie Žvirblinę, ką pargrįžo iš Amerikos, kaip didžiausia ponis, visi apie ją tikrai vie-ną šneka visoje Papilnėje. Aš jos nemačiau ba nedrįsau į vi-dų pas juos įeiti — ale prieme-nę pastovėjau ir girdėjau jos balsą, ir užuodžiau nuo jos rū-bų Amerikonišką kvapą, kaip iš rožaus."

"Gerai vaikeli, kad tu man pasakei, eisiu ir aš pas ją pasiklausinėti apie savo Zuzanėlę; gal įnait ką nors apie ją žino ir man papasakos."

"Tai-gi, Močiute, eik, eik ir mums parėjus papasakosi, kaip ten žmonės laimingai gyvena. Ir nevargsta taip, kaip mes Lietuvoj."

Ir senelė ant greitosios apsisėgė šviesų, žalią andaroką užsigobė baltą skepetaitę, užsisupo didelę juodmargę vilno-nę skepetą, pasiėmė lazdelę į ranką ir išėjo kriunėdama iš vidaus. Nulindavo link Žvirblių seklyčios, iš kurios per langus mušė šviesa nuo didelės lemos. Ir girdėtis buvo iš vidaus garsas šnekančių so-diečių, susirinkusių pasveikyti ir pamatyti savo senai matytą mylimą kaiminką Žvirblinę.

Iš vidaus pamatė per langą ateinančią senukę pribėgusią Žvirblių piemenukas. Atidarė duris, o kaimynas Kuodis pa-ėmęs už pažasties priglobė senelę įlipt per slenkstį.

"Tegul bus pagarbintas..."

"Ant amžių amžinųjų. Amen."

"Led, neled atkėblinau vai-keliai — jau turbūt teks krau-styties į šarkų bažnyčią. Jau neturiu sveikatos ir sielos nei biskio."

Sukibo moters į senelę ir pa-sisodino užstaleje, pačioje ker-tėje.

Žvirblinė nors ir išsirėdžius kaip amerikanka, pabučiavo senelę į ranką, mat toks tenai paprotis — o dar senelė buvo biskį ir giminę nors ir labai to-lima — devints vanduo nuo kisieliams.

"Vaikeli, išgirdus apie ta-vo parvažiavimą atsiskubinau ir aš ar nesužinosiu ką apie sa-vo Zuzanėlę. Jau treji metai, kaip nieko nerašo, kaip įnait ten gyvena, kaip jai ten Vieš-pats padeda."

"Sveika, tetele, sveika, kaip žuvis, ir turtinga; ište-kėjo už salininko — tiktai

paklydo — ba išsižadėjo katalikystės ir pavirto į laisvama-nę, bedievę ir juokiasi iš mū-sų šv. tikėjimo. Net pamok-sius bedievių susirinkimuose sako."

"O Jezau!" suriko senelė ir taip užsikosėjo, kad ką tik neužduso.

"Ko mano žila galvelė susi-laukė kad mano kudikėlis, ma-no kraujas, mano Zuzanėlė ir bedievius pavirto. Delto ji-nai man nei laiškėlio neatra-šo."

Ir apsiliejo gaudžioms aša-roms senelė ir visiems susirinkusiems pasidarė gaudu ir koku.

Ilgai nelaukus senelė atsis-veikino su visais ir iškeliauo namuolei.

Bet ne namuolei įnait ėjo. Įnait išėjo už kaimo į pamiškę, kur palei upelį šale vieškelio stovėjo šventas kryžius, apau-gęs kerpėmis ir samanoms, apau-pavirtęs į vieną šoną nuo senu-mo.

Atsiklaupė senelė ant kelių, apsikabino kryžiaus medį ir meldė, ir meldė... už savo Zuzanėlę. Jos ašaros, kaip per-lai birėjo per jos senus raukšlėtus skruostus, ir krito ant sauso smiltinėlio po kry-žium.

Užkilo audra su perkunais, žaibas akis plikino, visus su-tvėrimas drebėjo, visoks gy-vis slėpės, kur galėjo. Vie-nai senelė nuo kryžiaus neiš-traukė. Meldė ir meldė, o ašaros, kaip perlai birėjo per skruostus. O lietus vis lijo ir lijo!

Buvo tai nedėlios ryto me-tas. Magdūtė skubinosi į ba-žnyčią išpažinties, ir skubėda-ma basa; mat lynojo pobiskį, perbrido upelį ir takeliu, pagi-riu pro kryžių, traukė linkui vieškelio. Jau buvo bepraie-nanti pro kryžių... ir riktėlėje: "O, Viešpatie!" ir atsoko at-gal kelis žingsnius.

Kryžių apsikabinusi su a-biems rankoms ir galvą nulen-kus klūpojo senelė Ona. O lietus vis lijo ir lijo... Ir dangus buvo apsiniaukęs.

Magdūtė atsikovošėjus persi-žegnojo, priejo artyn ir pama-tė, kad senelė sustingus.

O lietus vis lijo ir lijo...

F. V.

Keletas žodžių apie Esperanto.

Nors "Darbininkas" gvil-dęs ypatingai darbininkų luo-mo reikalus, bet man rodos, kiekvienas pripažįs, kad pro-taujantis, apšviestas darbinin-kas nors po biskį privalo indo-mauti ir žinoti ir apie kitus da-lykus. Tat manau rasis "Dar-bininke" kampiukas ir ke-liams žodeliams apie esperan-to, apie kurį šį bei tą kiekvie-nas yra girdėjęs.

Iš priežasties sušaukimo šiemet esperantiškų kongreso San Francisco, Ča. laike tos didelės visavietinės parodos Amerikos esperantistai išleido keletą atsiųskimų tarpe kurių viename yra keletas faktų apie tą tarptautišką kalbą esperan-to vadinamą. Kai kuriuos tų faktų paduodu.

Esperanto yra taip sakant dirbtinė kalba, patariama žmo-nijai vartoti susikalbėjimui su ypatomis, priguliniomis prie įvairių tautų, rasų ir genčių.

Esperanto yra surankiota iš šaknižodžių ir elementų, var-tojamy beveik visose kulturi-nėse kalbose. Esperanto turi daugiausia latiniškos kilmės žodžių. Yra pritaikinta prie pavienės taisykliškos gramati-kos kurią galima per pusvalan-dį išmokti. Esperanto galima gerai išmokti per tokį laikotar-pį, per kurį kitokios kalbos mokinantys tik mažą pradžią tepadarai.

Jau 28 metai, kai gyvuoja esperanto. Kalbančių espe-rantiškai yra daugiau, negu turi gyventojų Šveicarija, Da-nija, Graikija ir Belgija. Tas neženklia tik todėl, kad jie išsisklaidę po platųjį svetį.

Esperanto parodė savo prak-tišką vertę per dešimt savo tarptautiškų abelnų kongresų, į kuriuos daugelis valstijų, tar-pe kurių buvo ir Suvenytos Valstijos, siuntė savo atstovus,

pasiuntinius. Tuose kongresuo-se, kurie buvo laikomi kas met nuo 1905 m., dalyvavo po 1,000 ir po 4,000 delegatų nuo 20 lig 45 valstijų.

Esperanto yra vienatinė kal-ba, kuri tapo patariama žmo-nijai vartojimui ir kuri ingijo didžiausią pritarimą.

Esperanto jau užkariavo sau platų lauką visame sviete ir turi didelę prieš save ateitį.

Esperanto turi daugiau, kaip 200 laikraščių, einančių visose svieto dalyse.

Esperanto suteikia labai di-delę pagalbą kelionėje po svie-tą, pasidėkuojant trisui at-stovų dr-jos vadinamos La Universala Esperanto Asocio.

Esperanto turi jau origina-lės ir verstinės literatos dau-giau, negu 5,000 tomų. Vei-kalai visi kuogeriausio turinio. Į esperanto yra išversti geres-nieji veikalai Shakspeare'o, Moliere'o, Dumas'o, Poe', Hugo', Tolstojo, Heine'o, Ibseno ir kitų. Tarpe verstinės esperanto literatos yra ir lietuviškų išverstų raštų.

Esperanto mokinimosi yra pradžia mokiniuisi kitų gy-vųjų kalbų, nes esperanto tu-ri visus tarptautiškų žodžius ir daug žodžių panašių į žo-džius europinių kalbų. Espe-ranto gramatika yra prastesnė, lengvesnė, negu bile kokios ki-tos gyvos kalbos.

Dabartės francuzai ir vokie-čiai vartoja esperanto del iš-platinimo savo kariškų žinių.

Esperanto vartoja Raudo-nasis Kryžius, šimtai gydyto-jų ir gailestingųjų seserų ant karo lauko Europoje.

Esperanto vartojamas repa-triacijos biure Šveicarijoje. Tas biuras prigelbsti karo belais-viams ir pagėliams sugrįžti į jų namus.

Esperanto nėra sujungtas nei su kokiuo politišku, ekon-omišku ar tikėjimišku judėji-mu. Nei kiek nesirūpina pa-naikinti gyvas kalbas, o tik nori būti įnagių susikalbėji-mui ir susinėsimui žmonėms įvairių tautų.

Menkutus.

10 VALANDŲ VALTYJE ANT JURĖS.

North Weymouth, — G. Me Gregor, su žmona ir dviem vaikais pasileido jurėj išban-dyti naują garinę valtį. Vė-jas putė smarkus ir pertoli nu-nešė jurėn. Bangos mėtė val-tį per 10 valandų. Pasazieriai sušalo, sukembo. Galop vė-jas užbloškė juosius ant Grape salos. Ten buvo priglausti gyventojų McClond. Ant ry-tojaus pagrižo namo.

PASIBAIGĖ STREIKAS.

Youngstowne, Ohio pasibai-gė streikas William Tod amu-nicijos kompanijoje. Susitai-kė, kuomet pasitarė streiki-ninkų ir darbdavių atstovai. Streikavo vieną savaitę. Išsi-kovojo algų padidinimą.

SUSIORGANIZAVO KLERKOS.

Niagara Fallse, N. Y. Susi-organizavo naują uniiją klerkų, tarnaujančių krautuvėse. Na-rių pristojo 100. Pirmu daly-ku rūpinis darbo valandų su-trumpinimu.

VARIO KASEJAI STREIKUOJA.

Arizonos valstijoje 8,000 dar-bininkų, vario kasėjų, sustrei-kavo. Tos mainos randasi prie miestelių Clifton, Moren-cia ir Metcalf. Streikuoja prie Detroit Copper kompani-ja.

Streikas kilo, kaip tik su-siorganizavo Western Federa-tion of Miners uniija.

Kas negers, neištvers — o kas gers, pasikars, karčemą (saliuną) mylėdams.

Numynė žvirblis pelėdai koją.

Aš jam su suriu, o jis man su akmeniu.

Kol saulutė patekės — ra-sa ir akis išės.

Ir karaliui per kišenių špy-gą rodyt gali.

Politikos klausimais.

Retas kuris neindomauja šiais laikais politikos klausimais ir dabartinės karės bėgiu. Kuomet mes del vietos stokos mažai žinių teindėjome apie karę pirma “Darbininko” numerin, tai ne vienas atėjęs pasipirkti laikraščio, priminė mums, kad daugiau žinių paduomė iš karės lauko. Kai kurie ir laiškuose priminė apie tą pat dalyką.

“Darbininke” pirmoje vietoje ir daugiausia bus rašoma apie darbininkų reikalus, daugiausia vietos bus pašvęsta gyvdimui darbininkų klausimų, bet kartu nebus pamiršta apie abelnusius tautos reikalus ir nuotikius karės, politikoj ir šiaip indomias žinias. Negana to. Turėsime vietos ir bendradarbių nušvietimui visavietinės politikos sąryšyje su Lietuvos reikalais. Tokios rūšies raštais bus taikomi į subatinius “Darbininko” leidinius.

Plačiai ir suprantamai bus aprašoma apie priežastis ir reikšmę dabartinės karės. Negalime pasitenkinti vien žiniomis iš karės lauko, kur koks mušis buvo, kas laimėjo ir tt. Turime ne vien indomauti, bet ir protauti. Nepakanka patenkinti savo žingeidumą vien bėgančiomis žiniomis iš karės lauko, reikia patyrinėti, pasikaityti, paprotauti, kas buvo priežastys, kurios pagimdė tą katastrofą ir kokios bus pesekmės.

Sitokios rūšies raštų bus “Darbininke”.

Sitoji karė traukte traukia domą kiekvieno mąstančio žmogaus. O kuomet žinome, jog su didžiųjų tautų likimu yra surištas ir mūsų tautos stovis ir likimas, tai žinoma žingeidumas ir pasibaisėjimas daug pasididina.

Kėblūs ir painūs klausimai ne visiems tokiais išrodo. Tarp lietuvių yra tokių, kurie lengvū būdu išaiškina gyvenimo klausimus ir karės priežastis. Girdi visų nelaimių, visų karių priežastis yra kapitalizmas. Tuo vienu izmu visi klausimai išrišami.

Netaip pigiai ir šabloniškai aiškina dalykus ir klausimus išrišinėja žmonės platesnio regėčio, liuosėnių pažvalgu. Kapitalizmas nėra it koks indas, iš kurio visokis piktas pasaulin teka. Prie šios karės ir prie kitų karių pagimdyto žinoma prisidėjo godumas, bet prisidėjo ir kiti elementai. Veikė ekonominis, tautinis, psichologinis ir kitokie elementai. Gvildendami ir aiškindami šios karės priežastis ir atsižiūrėsimė į visus tuos elementus.

Ko mums laikyties.

Žinomas lietuvių, rašytojas ir veikėjas gerb. kun. K. Pra-puolenis štai ką mums rašo iš Rymo (8-IX-1915):

Jūs užklaustas, ką ašen manau apie Lietuvos ateitį ir kokios mums politikos laikyties — tiesiog Jums atsakau: Dabartiniame titanų susirėmė, lietuviai — Europoje turime stovėti su slavais (arba, kitaip sakant su ang-lais, francuzais, rusais ir italais) o Lietuvoje su lat-viais, kitaip mums grasina “finis lithuanorum” (Galas Lietuvai).

Jeigu prieš amžinąją vokiečių bangą neišlaikė palabės slava, Brandenburgiečiai, Pamariečiai, Silezija ir Prūsai, — tai ką ir kalbėti apie lietuvius. Kur šiandien geruliai, galiniai ar juodvėžiai?

Susirėmę su rusais, lietuviai — surusėjo, kad ir viršų buvo paėmę, susibičiuliavę su lenkais — sulenkėjo — todėl nereikia pranašų būti, kad neatspėjus, jog pasilikę vokiečių naguose — suvokietiję paskutiniai mūsų likučiai.

Tarsi Lietuvos laimei, prieš amžinąjį vokiečių “Drang nach Osten” (stumimasi į Rytus) šiandien stoji keturios didėsės Europos valstijos — ir vėl sa-

kysiu nereikia būti pranašu, kad neįspėjus, jog vokiečiai atsidūrė šiandien, tikrų tikriausiam padėjime “Nec Hercules contra plures,” (ir didvyris Hercules negali atsistengti prieš daugelį) pertai tai mūsų politikai Europoje daugiau negu, kad aiški.

Kas link naminės politikos — geriausias mums pavyzdys — mūsų pusbroliai latviai. Eikime su jais, naudokimės jų pavyzdžiu, jie ir kultūringesni už musikius, ir geresni politikai, negu lietuviai. Jie laikosi Rusijos sparnų, laikykimės ir mes.

Žiūrėdami į savo padėjimą per lenkų akinius, ką laimėjo lietuviai 1812, 1863—64, 1830—31 metais?! Nič — nieko.

O per paskutinį “cielmėtį” prie ko mus vedė mūsų “naujoji inteligentija” — visiškai (1905—1906 metais) pasidavusi — socialistų ir žydėlių in-telkmei!

Latviai neišpasakytai daug nukentėjo tais metais — tečiau, kaip geresni už lietuvių politikai, jie pamatė ir suprato, kad visa jų nelaimių priežastis, tai apsigyvenusieji Latvijoje vokiečiai-baronai didikai apklepojusieji juos, kaip valstijos priešus Rusijos akysė.

Tai-gi kartą pasimokysime ir mes atskirti intariamas ge-roves, nuo tikros Lietuvos laimės ir laikysimės su lat-viais.

Amerika turi nūnai gražią ir didelę priedermę — mora-liškai penėti savo tėvynę.

Lietuva neteko laikraštijos. Jūs galite per Prūsus siųsti savo laikraščius ir užimtasias vokiečių šalis.

Red. prierašas.

Prie šio raštelio mes tik tiek tepridursime, jog mums, lie-tuviams, reikėtų išlaikyti savo nuomonių pastovumą. Dar nesena! mažne visi Lietuvą mylintieji ir toliau į jos ateitį žiurintieji nedvejodami tvirti-no, jog laikinties su Rusija mums kaip tauta, lengviau bus išaugti ir sustiprėti. Deja, vokiečiams užėmus visą Lietu-vą, kai kurių nuomonės ėmė linkti prie Vokietijos. Tai parodo, šiaip ar taip, mūsų nuomonių netvirtumą, nepas-tovumą. Mes, žinoma, turi-me taikinties su likimu ir ne-privalome prieš naujus laik-iuosius valdonus šiauties, kel-ti, maista, neigi jų erzinti, tečiau mes jiems neprivalome atiduoti anei mažiausios kerte-lės savo širdies, atsimindami, jog teutonai yra amžini mūsų priešai ir mūsų tautos naikinto-jai. Mes turime laukti galuti-nos pergalės talkininkų: anglų prancuzų, rusų ir italų, kaip iškelusius augstyn tautų liuo-sybės principą. Jie prakišti negali, nes jų spekos yra nepa-lyginamai didesnės. Jei karės pabaiga ir užklups Lietuvą vokiečių rankose tai mums bė-dos iš to nebus. Laimėtojai vistiek neleis sumuštiems vo-kiečiams praplatinti savo te-ritorijos, gi Rusija lengviau pasiduos reikalavimui lietuvių tautos ir taikos konferencijos (jei ji parems mūsų reikalavi-mus) duoti Lietuvai ir Latvi-jai plačią Autonomiją po pro-tekto ratu Rusijos. Štai mūsų artimiausias politiškas sie-kinys ir mes neprivalome nei vienai valandėlei jo užmiršti.

Kada pasibaigs karė.

Kiekvienam žmoguiui, skai-tant apie baisiausias skerdynes žmonių Europoje, kur kauja-si smertinai didžiausios pasau-lio valstybės ir upeliai krauju-plūsta, noroms nenoroms skverbiiasi galvon mintis: ka-da pasiliaus tos žudynės, kada pasibaigs Europoje karė?

Laikraščiuose keletą kartų jau buvo pradėta rašyti, kad karė jau, jau trumpame laike bus užbaigta ir užviešpataus ramybė — bet tai yra tik sap-nas.

Kada karė pasibaigs tik viens Dievas težino. Vienok gerai tęmiant gyvenimo apsi-reikimus ir sekant atydziai balsą spaudos, tai galima yra

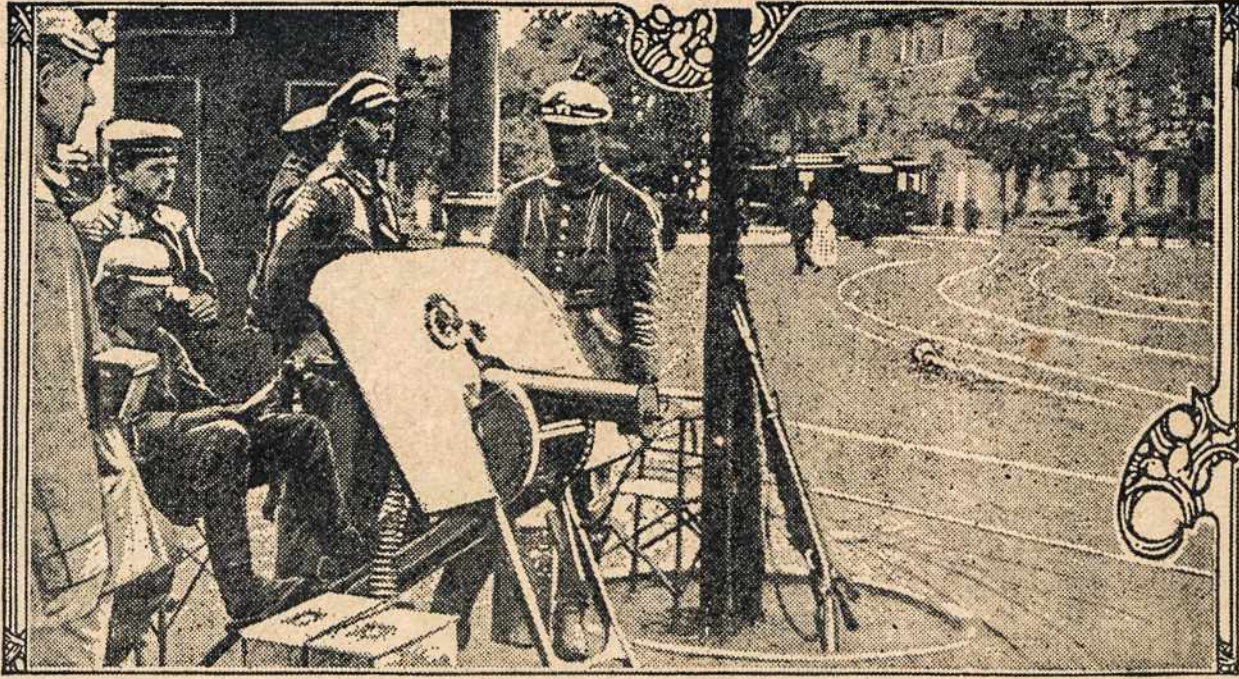

Photo by American Press Association. Čia parodoma vokiečių kareiviai Varšavoje. Jie stovi ant vienos didžiausiųjų Varšavos gatvių ir turi užprovyta kulkovaidį, iš kurio kiekvieną sekundą gali paleisti švi-ninį lietų.

šiek tiek orientuoties tame da-lyke.

Amerikos finansistai daro išvedimą toki, kad karė baig-siada kada nors kitą rudenį, o tai delei šitų dviejų dalykų.

1) Neturės pakaktinai ka-reivių. 2) Neturės pinigų, o remianties tuo išvedimu, gali-ma spėti ir kas išlaimės galuti-nai šitą karę.

Vokietija su Austrija gal išstatyti karės laukan 7 milio-nus kareivių; taip tvirtinama.

Rusija gal išstatyti mažų mažiausia 7 milijonus Francija 6 milijonus, Anglija 6 milio-nus, kitų menkesniųjų talki-ninkų neskaitant.

Iš šitų skaitlinių aiškiai pa-sirodo, kad vokiečių pusėje y-ra 7 milijonai, o talkininkų 13 milijonų. Spėjama yra, kad li-gi pavasario vokiečiai grum-sis su rusais o Anglija su Fran-cija tuom kartu prirauš pilnai į karę ir prisidirs amunicijos kiek tik joms reikia. Ir su už-stojimu pavasario griebis vo-kiečius iš syk ant dviejų fron-tų. Tada vokiečiams priseis savo armiją perdalyti pusiau; tada prieš rusų 7 milijonus ar-ba ir daugiau vokiečių liks daugiausiai 3-4 milijonai — ir prieš 12 milijonų anglų su francuzais — liks 3-4 mil. vo-kiečių. Tai jau čia ir be či-gonės pagelbos galima įspėt kas laimės. Kas link pinigų, tai talkininkai darė dvi pasko-las, o vokiečiai jau tris — ir tai sakoma, kad negali trečio-sios surealizuoti. Ir kaip gir-dėt tai dabar Vokietijos neku-rie stambūs bankai subankrū-tijo. Tai taip išrodo, kad ga-lų galiausiai vokiečiams bus nekoks “biznis” iš šios karės.

Ir šį faktą galime dar įsi-dėti galvon — kad Amerikos didžiausieji kapitalistai pini-gais gelbsti talkininkus o ne vokiečius. O jie tą daro ne iš meilės artimo arba kokio i-dealo, ale vien dėl “biznio.” O kapitalistai tur galybę lygia karaliams, o gudrumą rasi dar ir didesni. Jie pinigų duoda-mi, žiuri kam duoda.

F. V.

Ginklams žvangant, tyli dainius.

Latinų priežodis. Ginklams žvangant, tyli įsta-tymai.

Ciceronas.

Ne tas vyrs, kurs kirtu — tas vyrs, kurs nevirtu.

Puolė, kaip meška ant dū-mų; o mes šmurkšt iš krūmų — vokiečiai keverkšt.

Pats kailin negavęs kito ne-išpersi.

Jei stovi tai stovėk, o jei muši — negalėk.

Kirvis kotą atitiko.

Abu labu — šauk kakton ir kulka išlupk ir tos del jų gai-la.

Gyrė mane motinėle, ale ne žmonės.

Ir gaidys ant savo sašlavy-no gspadorius.

Jaučio ragai, katės nagai, o šunelio dantys.

Išeiviai nacionalistai.

Paskutiniais laikais, iški-lus šiai baisiai Europos karėi, visų doma nukreipta į pan-germanizmą, kuriam arčiau į-sižiūrėjus patėmiji, kad di-džiausieji to judėjimo šulai y-ra kilę iš kitų tautų — ne vo-kiečiai: Houston Chamberlain yra anglas, Treitschke buvo čekas, o Nietzsche kilęs iš len-kų. Tai matant ne vienas stebisi iš tokio apsiereikimo. Ir kur-gi nesistebėsi, matant svarbiausiam patriotizmo, gal geriau nacionalizmo, ju-dėjime svetimos tautos žmo-nės.

Iš tikrųjų-gi nėra tai vie-nintėlis atsitikimas, kaip se-niau apie tai buvo manyta. Dažnai pasitaiko matyti, kad vadai ar tai tautos judėjimo ar proto vyrai buvo kilę ne iš tos tautos, kuriai dirbo. O Hig-gins, Čili karžygis, vien tik iš vardo galima spėti, jog bu-vo ne kas kitas kaip ispanas. Napoleonas paėjo iš Korsiko salos, o ciesorienė Juzefa iš Martinique salos. Kosuth, vengrų nasionalistų vadas, buvo ne vengras, bet slavas. Kosčiūsko, skaitomas dideliu lenkų patrijotu, kaip visiems yra žinoma, buvo gimęs Me-recovščizmoj, Lietuvoje. In-kūrėjas dabar viešpataujan-čios švedų dinastijos Berna-dotte buvo francuzas. Alek-sandras Hamiltonas, visų lai-komas už pavyzdį Amerikos nacionalizmo buvo gimęs an-tros salos Nevis. Kolumbas, ku-rią pavedė Naująjį sviatį Ispa-nijai, buvo italis. Disraeli, garsus Britanijos vadas, bu-vo žydas. Venizelos, kuriam priguli garbė už išplėtimą Graikijos rubežių, buvo kre-tietis. Parnell, airių savy-valdos (home rule) judėjimo vadas buvo išdalies škotas, iš dalies amerikietis. Gladsto-ne, žymus Anglijos veikėjas buvo škotas; Wellingtonas-ai-ris taip kaip ir dabartinis lor-das Kitchener Lloyd George y-ra vėlšis.

Dabartinėj karėj mes turi-me Britanijos kariumenėj ge-nerolą French, rusų — gene-rolą Francoisi, vokiečių — ge-nerolą Mackensen, kurių va-dai aiškiai išduoda jų svetimą kilmę. Viešpatijų valdyto-jai, kurie kariauja prieš Vo-kietiją, išskyrus Japonijos Mi-kado, daugiausiai turi vokiš-ko kraujo. Francuzų genero-las Joffre paeina iš Ispanijos, rusų generolas Rennenkamff turi vokišką pavardę. Rusų generolas kuriam geriausiai sekės kovoti Galicijoj yra Dmitriev, bulgaras. Netik dabar, bet ir seniau Rusijos garsiausieji generolai buvo ne rusai. Pov. Alikhanov, Me-likov, vienas buvo tataras, kitas kaukazietis.

Netik kareiviskame ir poli-tikos gyvenime, bet ir mokslin-čių, filozofų tarpe mes randa-me žmones dirbančius sveti-mos tautos naudai. Lietu-viams tai geriausiai žinoma. Kas nežino kad lenkų rašyto-jai Mickievičius, Kanopnickai-tė, Radzevičiūtė, rusų Bal-trušaitis buvo lietuviai. Tas pats atsikartoja ir su kitomis tautomis. Ir taip, garsus vo-kiečių filozofas Kantas, kurį

vokiečiai taip gerbia, buvo kilęs iš Skotijos (kiti tvirtina iš Lietuvos). Ibsenas, tikra žvai-gždė norvegų literaturoj, buvo iš dalies škotas iš dalies vokie-tys. Rousseau, kuris sutvar-kė francuzų revoliucijas filo-zofiją, buvo šveicaras. Dau-gelis žymiausių vardu naujo-jų vokiečių literaturoj yra žy-dai k. a. Heine, Heyse, Suder-mann, Hauptmann ir tt. Du-mas, žymus francuzų rašyto-jas, buvo iš dalies negras. Tokios pat kilmės buvo ir Puš-kinas, rusų tautiškas poetas. Browningo, anglų rašytojo motina buvo vokiečių. Ler-montovo kilmė yra vedama iš Skotijos. Geriausiai atsižy-mėjęs dar tebegyvenantis ra-šytojas Maeterliukas yra bel-gas, kaip ir garsusis šios die-nos filozofas Bergson yra an-glų ir Lenkijos žydų kilmės. Poni Curie, francuzų chemis-tė, kuri atrado radiumą, yra lenkė. Mešnikovas, direkto-rius Pasteuro instituto Pary-žiuje, yra gimęs Rusijoj. Taip-pat ir Oswaldas, didžiausis vokiečių chemistas ir tt.

Tai tik keletas asmenų, ku-riuos galima surasti be ilgo ieškojimo. Jų skaičius gali būti padaugintas keleriopai. Kiekvienas skaitytojas atsi-mins keletą tokių žmonių, ku-rie būdami sveimtadaučiais bu-vo ir yra vadais svarbiausio-se tautos darbuose. Daugely-jė atsitikimų jie savo narsu-mu, pasišventimu net pralen-kė tos tautos žmones, tarp kurių jie gyveno.

Kodel taip yra? Tą daly-ką išaiškinti netaip lengva. Galime mes sakyti, kad tai y-ra paprasta gamtos tiesa, ku-rią išaiškina vienuolis Mende-lis, t. y. hybridizacijos tiesa, pasak kurios naujos atmainos atsiranda, bet tai tik išaiški-na dalyką su tais, kurie yra maišyto kraujo, ką-gi mes galime pasakyti apie kitus, kurie tik atkeliavo iš svetimos šalies, bet buvo nemaišyto kraujo? Gal tik persikėlimas į naujas gyvenimo sąlygas, priduoja ypatingą jausmą-veiklumą, kaip kad persodinimas daržovių iš vienos vietos kito? Gal tai tie, kurie ne-nurimsta tėvynėj, bėga į sve-timus kraštus laimės ieškoti, turi daugiau energijos ir ini-ci-jatyvos už tuos, kurie gyve-na ant vietos? Gal tik pa-prastas apsiereikiantis veiklu-mas, persikėlus naujon šalin gyventi, priduoja daugiau energijos, neg tiems, kurie nuo senai gyvena ir su šalies papročiais apsipažinę? Gal neveltui yra sakoma, kad nau-ja šluota apsišluoja? Gal... Kaip ten nebūtų tas apsiereiš-ki-mas yra realis, randasi gyve-nime ir mes jo negalime atnes-ti, nors tinkamai išaiškinti ir negalime.

M—a.

Didžiosios perversmės.

Žmonijos istorijoj veik kas šimtmetis ištinka kokia nors nepaprasta, baisi katastrofa, po kurios žmonija įstoja į naujas gyvenimo vėžes. Tau-tos, valstybės it lygsvaros ne-tekė imasi už ginklo ir žudosi. Įsitempia tautų santikiai, įsi-tempia iki to, kad visai ma-žmožio pakanka, kad pagim-dyti didžiausią suirutę. Žino-me, kad pernai menkniekis, mažą kibirkstėlę užpliekė didį gaisrą visoje Europoje.

Pradžia dvidešimto šimtmečio išvydo Europą kraujuje ir ugnyje.

Įstabu yra matyti, kad pra-džioje pereitų kelių šimtmečių buvo ištikę baisios karės ir i-vyko didžios perversmės Eu-ropoje.

Karė del tikybos.

Pradžioje septyniolikto am-žiaus Europą draskė, ardė viena baisiausiųjų karių. Nio-kojama, teriojama buvo Eu-ropa nuo 1618 m. iki 1648 m. t. y. per 30 metų. Iš vienos pusės buvo atskilėliai nuo ka-talikiškos Bažnyčios (liuteriai, protestonai), švedai, holan-dalai, anglai, francuzai, o iš kitos pusės buvo katalikai vokiečiai, čekai, italai, ispa-nai. Svarbiausia del ko šios tautos rėžėsi buvo tai tikybi-niai įsitikinimai. Taip sa-kant katalikai ėmėsi su pro-testonais. Tai buvo atkakli karė. Baisiai buvo nuteriota Vokietija, o labiausiai Čekija. Vokietijoj pusę gyventojų bu-vo belikę po tos karės, o Če-kijoj nei pusės neliko. Žiau-rumas buvo baisus. Ikišiol pas žmones užsiliko pasakas a-pie anos karės kareivių žiauru-mus.

Pasitęsė tautos, praliejo daug kraujo, išnaikino daugybę turtų ir paliovė kariavę. Kariavo del tikybos. Daugiau tautos nekariauja del tikybos. Matome, kad visose šalyse vi-sokių tikybų žmonės sugyve-na. Tik pasiginėja apie ti-kybas.

Tai-gi po tos karės įvyko didi perversmė.

Rusijos iškilimas.

Pradžioje sekančio, aštuo-niolikto šimtmečio ir-gi įvy-ko nemaža karė ir pasidarė ne-maža perversmė Europoje. Tuomet ėmė nubusti šiaurės meškinas — Rusija. Išpur-tė ją ir nubudino Petras Didysis.

Petras Didysis užsimanė “prorubyt v Evropu okno.” Tuo metu Baltikos pakraščiai ir Finlandija prigulėjo švedi-jai. Švedija tuomet buvo veik galingiausia viešpatystė Europoje; kaip dabar Vokie-tija. Petras Didysis pasi-ki-vietė talkon Lenkiją ir Dani-ją ir 1700 m. pradėjo karę. Tai buvo taip vadinama didžioji šiaurės karė (velikaja sever-naja voina), kuri tęsėsi 20 metų. Iš pradžios talkininkams nevyko; galinga, smar-ki Švedijos kariumenė, veda-ma jauno Karolio XII, apdau-žė šonus šiaurės meškinui ir paskui padauguviu atsidangi-no į Lenkiją ir pradėjo ją te-rioti nuo krašto iki krašto. Tuo tarpu, vienok, susitvar-kė šiaurės meškinas ir suplie-kė švedus prie Poltavos. Tas ir nukreipė laimėjimą Rusijos pusėn. “Okno v Evropu” buvo užtikrintas.

Tai-gi po tos karės iškilo Rusija.

Napoleono karės.

Pradžioje devynioliktojo amžiaus siantė baisios karės po visą Europą. Pabaigoje aš-tuonioliktojo amžiaus kilo Francijoj revoliucija ir buvo panaikinta monarchinė val-džia. Už senąją valdžią ren-gėsi susistoti kitų valstybių valdovai, o kartu francuzai, Napoleono vedami rengėsi pa-naikinti senas valdžias visose Europos valstybėse. Ir api-puolė visos Europos valstybės francuzus, kaip dabar vokie-čius. Kaip dabar vokiečiai sumušinėja visų valstybių jė-gas taip anuomet francuzai vis sumušinėjo kitų tautų armijas. Tos karės pasibaigė 1815 m.

Francuzai liko savo rubežiuo-se, bet senoms valdžioms bu-vo užduoti smugiai ir po karių tautos įstojo į kitas gyvenimo vėžes.

Taip tai įvyko stambi socia-lė perversmė Europoje.

Kaip minėtų šimtmečių pra-džioje kaip matėme, buvo iš-tikę didžios karės ir buvo įvy-kę didžios perversmės, taip pradžioje šio dvidešimtojo šimtmečio regime baisią suiru-tę, matome Europą paskendu-sią kraujuje ir ugnies apimta.

Matėme daug maž del ko ka-riavo tautos pereitais amžiais ir ko pasiekė. Bet del ko ka-riaujama dabar ir kokios per-versmės galės įvykti po tų skerdynių?

Šios karės priežasčių, ži-noma yra ne viena, jų yra daug. Kaip pradžioje septy-nioliktojo amžiaus didžiosios trisdešimties metų karės buvo tikyba svarbiausia priežastimi, taip dabartinės karės priežas-timi bene bus tautystė. Pas-taruoju laiku buvo didis visų tautų atgimimas ir susipatri-mas, daug kalbama apie tau-tų teises. Didžiosios, kultu-ringosios tautos, žinoma, la-biausia susipratę ir daugiausia rūpinasi apie savo tautines teises. Išrodo, kad dabar einais apie tautų hegemoniją (vadovavimą).

M.

Gyvenimo Paveikslas.

Kiekvienas laikraštis, ne-veizint kokios jis tautos ne-būtų, visada suteikia dabarti-nių žmonių, kuriuos jis atsto-vauja, paveikslą. Žmonių sie-los tyrinėtojas, laikraštį skai-tydamas, atras sau pamokini-mą ir kai-kurių klausimų išai-škinimą netik žiniose, pamo-kinimuose, bet ir apskelbi-muose. Tą tiesą patvirtina žemiau pristotos kelios ištra-ukos, iš garsaus Londono lai-kraščio Times skelbimų:

“Ar nepaskolintų kas žiū-rono jaunikačiui, kuris išei-na į karę?”

“Ar negalėtų kas suteikti pigiai jaunam oficerui žiū-ro-ną, kardą, kompasą ar revol-verį?”

“Didelio reikalo prispirtas oficerius nori gauti paskolos 50 svarų sterlingų (Apie \$250.00), kurie bus sugrąžinti iš pomirtinės apsaugos atsitik-us mirčiai. Pinigai reikalin-gi tėvų pragyvenimui.”

“Ar neatsiras patrijotiška moteris, kuri paimtų savo globon karės metu du kūdi-klub: dviejų ir trijų metų am-žiaus. Šioks-toks atlyginimas.” Ir tt.

M—a.

Kas, perskaitęs tuos skel-bimus, nematys Anglijos žmo-nių ūpą?

Akmuo virts, vilks namie augyts, skrandis skalbta ir žyds krykštys — netolimi gen-tys.

Eidamas pro šalį.

Užėik į mano naują krautuvę pasipirkti laikrodėlį, žiedą, len-gingėlį ar kitokį aukšinį daiktą ant lengvų išmokėjimų. Užlaikau visokios rūšies namų laikrodžius. Tavoras 1-mos rūšies.

Taisome visokių šalių laikro-džius, žiedus, branzolietus, len-gingėlius. Padarome labai pigiai. Darbas gvarantuojamas. Šliubi-nis laisnis ir kiti patarnavimai dy-kai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO., 324 Broadway, Kampas E. St., So. Boston, Mass.

Išėina utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.
PRENUMERATA:

Metams \$3.00
Pusmečiui \$1.50
Trims mėnesiams .75c.

Atskiras numeris 3 c.
Laiškus ir pinigų siųskite adresu:
"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"
(The Worker)
The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor
SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application
Address all communications to "DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Entry as second class matter pending.

Kilame.

Ar tas mums visiems tinka ar ne, bet turime pripažinti, jog Amerikos lietuviai katalikai per desėtus metų mažą veikumą teatsizymėjo. Pamažėl stātėme bažnyčias, mokyklas, o tuo tarpu viešame gyvenime viešpatavo, vadovavo socialistai ir laisvamaniai. Viešąją opinią tvėrė atskilėliai nuo lietuvių tautos, nužengę nuo tikrųjų pamatų, ant kurių mūsų tauta rymodama pergyveno daug audringų periorų.

Su džiaugsmu galime dabar spartų nubudimą ir veiksmą. Jei kas ligsiol dar abejojo apie katalikų sujūdimą, tai jau "Darbininkas" gali prašalinti visus abejojimus.

"Darbininkas" ištikro buvo laukiamas svečias lietuvių grintelėse. Koks-gi laikraštis buvo taip sveikinamas, kaip "Darbininkas," koks laikraštis buvo sutiktas su didesniu džiaugsmu.

O kiek bendradarbių susilaukė "Darbininkas"? Jų tur daugiau, negu bile koks kitas lietuvių laikraštis. Gabūs, apšviesti lietuvių darbininkai mums rašo "Darbininkui" ir sako, jog ligsiol to nedarė todėl, kad nei vienas einančių laikraščių neatsakė jų dvasiai.

Bet ne vien "Darbininko" atsiradimas yra stambiu ženklu lietuvių katalikų kilimo. Visos katalikiškos organizacijos ir įstaigos sparčiai auga, didinasi. Smarkiai plėtojas L. D. S., greitai auga A. L. R. K. Moterų Sąjunga, spieriai dauginasi Vyčiai.

Katalikiškoji spauda greitai stiprėja, dauginasi, integruojasi. Neseniai pasirodė "Pažanga," "Tikyba ir Dora," tuoj seka "Tautos Rytas," paskui "Darbininkas," gi dabar jau laukiama "Vytio." Ateinančiais metais pasirodys Moterų Sąjungos laikraštis.

Tai-gi kilame, greitai žengiam pirmyn. Turime pajėgų, ištvermės, esame ant tikro kelio, todėl ir žengsime be paliovos pirmyn.

Skaitytojų atbalsiai.

Budresnieji skaitytojai atsiunčia "Darbininkui" pasveikinimų, išreiškia savo nuomonę ir tt. Kaikuriomis skaitytojų ir prietelių nuomonėmis dalinamės su visais skaitytojais. Štai dar keletas.

"Darbininkas" daro į mane gerą įspūdį — tai ideališkas darbininkų laikraštis. Įžanginiai straipsniai man patinka. Visas "Darbininko" tonas — tikrai vyriškas. Ar Jūs nega-

lėtumėte truputį daugiau sentimentų į jį indėti? Juk "Darbininkas" skiriamas ne vien vyrams darbininkams, bet ir moterims darbininkėms. "Iš po darbininko plunksnos" straipsniai yra labai geri ir juose randasi daug sveiko proto."

N. X.

Štai jau sulaukėme svečio, išvydomė pirmąjį "Darbininko" numerį, kurio nekantriai laukėme. Ir kaip-gi nelaukti laikraščio, tikrai pasižavėjusio dirbti mums. Neabejoju, kad kiekvienas iš mūsų su ištiesiomis rankomis sutiko "Darbininką."

Tai vienintelis laikraštis pilnai atsidavęs mūsų reikalams. Per jį mes galėsime išreikšti savo darbininkiškas mintis, nusisikyti vargais, pasikalbėti apie būvio pagerinimą. Jin paduos savo mintis ir patarimus geriau suprantantieji ir žinantieji dalykus. Suteiks darbininkui maisto protui ir širdžiai.

Todel, broliai, remkime, platinkime jį, riškimės į L. D. S., o atliksime stambius darbus.

Šiuomi tai išreiškiu pirmutinę mintį, kuomi galėsiu remsiu "Darbininką" ir Sąjungą.
A. P. Grigaliūnas.

"Darbininką" jau skaitėme ir jaučiamės užganėdinti, kad yra toks kokio tikėjomės. Tik antgalvis negana žymus, gal permažos raidės. "Darbininkas" nejo šablonišku keliu, daug matosi originališkumo. O tas labai gražina laikraštį. Labai puikiai parinkote išsireiškimus, kurie randasi po tiesei ir kairei antgalvio.

S. A.

Kaip tik susitvėrė L. D. S. ir sumanė leisti naują laikraštį "Darbininką," tai tas sumanymas sukėlė mano darbininkiškoje krūtinėje labai daug jausmų ir mano galvoj daug minčių. Ir pradėjo geisti mano širdis, kad tik greičiau pasirodytų tas darbininkų teisių gynėjas ir darbininkų kalusimų gildintojas. Laukiu vieną mėnesį. Nėr. Laukiu antrą ir žiuriu ar nepamatyti bent pagarsinimą, kada pradės eiti tasai laikraštis, tas darbininkų globėjas. Bevartydamas "Draugą" ir patėmijau, kad pradėsias eiti nuo pradžios rugsejo. Biski! apsimalsino troškimai ir jausmai.

Kad pastumėjus reikalą ir parėmus Sąjungos tikslą, sumanėme parengti "Darbininko" naudai pikniką. Kad tik greičiau įgijus tą, ko taip darbininkai geidžia.

Ir atėjo rugsejo pradžia. Nekantriai laukiau svečio. Prabėga diena ir naktis, vėl praslinko diena. Svečio, kaip nėr, taip nėr. Gaunu laišką, kad "Darbininkas" išeis rugsejo 11 d. Laukiu ir tos dienos ir ramiau save, kaip galin. Manau sau — ar anksčiau ar vėliau o vis-gi turėsiu sulaukti. Atėjo paskirtoji diena. "Darbininko" nėr. Susinervavau biski. Laukiu vėl. Prabėga diena, kita. Kas bus, jau savaitė prabėgo. "Darbininko" nėr ir nėr.

Atsikėliau vieno ryto metą. Jaučiu, kad mano akys aptemę. Nežinau, kas do priežastis. Maniau, nusiprausiu, išsiplausiu akis ir bus viskas gerai. Padariau, bet akys žlibos. Einu darban. Sutinku jaunų mergelių. Atiduodu "labą rytą," pakeldamas skrybelę. Vienos paklausiau "kaip einasi." Pažvelgė į mane ir nuleido savo malonias ekeles. Droviai atsakė "gerai." Patėmijau ant jos veidelio kokį tai neramumą. Nesmagu man pasidarė. Bandydamas ją suraminti tariau, kad man šiandie kaž-ko akys aptemę ir kad jaučiuosi it ko išsiilgęs. Ji atsakė, kad mano akys nušvis. Atsakiau, jog neturiu nieko, kad jas kas galėtų nušviesti ir skaisčiomis padarytų...

Neramu pasidarė. Dirbu, dirbu ir laukiu, nežinau ko. Pažvelgiu per langą ir pamatau, kad laikanešis ateina.

Paliko glėbį laiškų ir laikraščių. Praplėsiu vieną, antrą laišką. Nesurandu ramybės. Ėmiau sklaidyti laikraščius. Sklaidau, vartau, et vis senos pasakos. Imu dar vieną laikraštį. Išskleidžiau, žiuriu. Nagi, Dievuliau brangus. Sužvilgėjo akys, nušvito. "Darbininkas" prieš mano akis, tas pat, kurio nuo senai taip laukiau, taip geidžiau išvysti, perskaityti nuo krašto iki krašto, nei vienos eilutės nepraleidžiant. Nušvito mano aptemę akys. Prisiiminė jaunos, patogios panelės žodžiai, kad nušvis mano akys. Pasinėriau "Darbininką," godžiai skaitau kiekvieną žodelį, tēmiu kiekvieną smulkmeną. Jo turinys, mintys patenkina mano širdies jausmus. Glosto, švelnina širdį, kelia jausmus, budina sielą...

Valio! Broliai ir sesers, susilaukėme gaivintojo, žadintojo, angštų idėjų sklaidėjo, naujienų, žinių nešejo. Valio! Gailiūnas.

Pirmi balsai apie mus.

Dar negimusį "Darbininką" kaikurie jau koneveikė, kandžiojo. Vadinasi, norėjo padaryti taip sakant aborciją. Dabar jam pasirodžius, daugiau kilo klegesio.

"Laisvė" No. 78 iškarto sušunka: "Meloji ir neparausta." Tuomi netikusiai užsiuolama ant "Darbininko," bet kaip iš "Laisvės" juk nieko geresnio nebuvo galima laukti. Apie tokius dalykus nevertėtų nei minėti. Ale "Darbininkas" šviežiai tepasirodė, todėl privalo su kožnu užkalbiniu pasisveikyt ir padėkavot už gerą daili. O toliau ateityje, į panašius priekaištus tiek teatreipsime domos, kiek ant nudėvėtų senų pantaplių.

Tai-gi pirmiausia "Laisvė" piktinasi tuo, kam mes pavartojome lietuvišką, katalikišką pasveikinimą: "Tegul bus p..." pirmame "Darbininko" numeryje. Nusimalšinkite, vyručiai, nepekite. "Darbininkas" ne veidmainys, Kristaus vardo nesigėdija, jisai juomi didžiuojasi. O antra, tai žinokite ir tą, kad "Darbininkas" su savo įsitikinimais ir nuomonėmis, taip sakant, iš kraujo ir kaulų yra ir bus lietuviškas, katalikiškas laikraštis, nežūrės ar bedieviams koks dalykas tinka ar ne, bus išreiškėju katalikiškos visuomenės, katalikiškų darbininkų troškimų ir nuomonių. O "Laisvė" nepažytų savo vardo, jei kitiems, o ypač "Darbininkui" nepripažytų laisvės nuomonių išreikšime ir skelbime.

"Laisvė" šitaip baigia straipsnį: "Todel mes tą naują svečią netik nesveikinam,

Rusijos caras aunas į didkun, batus.

bet ir sakome, kad tai yra apaštalas vergiškų jausmų ir trilinko susikuprinimo. Ir tt."

Tik paaiškiname "Laisvei" ir kitiems ir meldžiame tolesniam laike žinot ir atmyt, jei galvą turės, kad "Darbininkas" yra laikraštis ne kun. Kėmešio, kaip "L." apsirikus rašė, bet L. D. S. Tas rodo nesunku atmyt. Pamatysime, kaip ilgai "L." gali atminti.

F. V.

AR SARMATIJAS AR KAS KITAS ATSTIKO.

Lietuvių dienraštis "Katalikas" nepersenai užsidengė veidą savo skvernais. Ar susisarmatino savo vardo ar kas kitas jam pasidarė.

Šiais laikais katalikystė kila visame pasaulyje, nubunda ir lietuviai katalikai. Matyt "Katalikas" nesugauto tos dvasios, neina su laiku, matė išrovavimą užsidėti kaukę. Veidą prisidengė turbūt tam, kad geriau būtų bendrauti su laisvamaniais, kad dailiau išrodytų L. S. D. laikraščių tarpe. O prie A. L. K. Spaudos Dr-jos "Katalikas" nematė išrovavimo prigulėti. Tai nemaža trumparegystė. Čia aš "Katalikui" pasitaraušiu ir ištrauką iš "Kataliko" parodysiu, kad jis klysta, bičiuliaudamas su laisvamaniška spauda ir ignoruodamas katalikiškąją spaudos dr-ją.

"Kataliko" No. 187 skaitome ilgą korespondenciją iš Worcester, kur aprašoma didis vietos lietuvių sujūdimas po intekme kun. J. J. Jakaičio. Tarp kito ko skaitome, jog ten susitvėrė A. L. K. Spaudos Dr-jos kuopa ir ką-gi ji veikia? Ugi:

"Ne vien, kad pati skaito naudingus raštus ir kningas, bet rūpinasi, kad ir kiti skaitytų. Todel susirinkimose svarstoma apie katalikiškų laikraščių platinimą. Išrinkta komisija, kuri parūpino lietuvių apgyventose vietose vaikučių laikraščiams pardavinėti ant gatvių ir kad krautuvėse būtų pardavinėjama katalikiški laikraščiai. Jau dabar matosi to pasidarbavimo vaisiai. Vien "Kataliko" išparduodama kas diena po 40 num."

"Katalike," ką tu gauni prigulėdamas prie laisvamanų spaudos dr-jos? Tu nepriguli prie katalikiškosios spaudos dr-jos, o jos pasidarbavimas tau gerą neša.

"Draugas" kartą pripažino, kad "Katalikas" savo protu gyvena, bet man išrodo, kad jei ne svetimu protu gyventų, tai kitaip ir principus ir biznį suprastų.

F. V.

Iš po Darbininko Plunksnos.

Branginkime sveikatą.

Pasikalbėkime šiandien broleliai ir seselės, taip sau apie ką: na, nors apie žaislus (zobovus). Gal nevienas pasakysite bene mes "beibės," tai yra maži vaikai, kad mums rūpėtų ir būtų reikalingi žaislai. Cit, broliuk, klysti, padorūs žaislai yra labai reikalingas ir labai geras daiktas, o ypač, jaunuomenei. Tik paklausyk manes, tuojaus ir tamsta pats mauseis skrybelę ant galvos ir eisi į būrį prie jau nuomenės.

Tamsta esi užaugęs brangioje mūsų tėvynėje Lietuvoje. Kur tamstai skaisčioji saulutė švietė ir šildė nuog ryto lig vakarėlio; kur švelnus vėjalis medelių lapelius krutino, žolelę ir gėleles lingavo, rugelių ir kvietkelių laukelius juravo ir tamstos veidelius glostė ir lūpeles bučiavo; kur šviesiajai, raudonai žėrinčiai, skaisčiai pazarelei nekilus, jau padangėse viturėliai sparneliais plesnodami čirvireno, Viešpatį garbindami ir svietelį linksmindami, kur per dieneles šimtai įvairių paukštelio, o ypatingai lakštigalėlė čulbėjo — tirleno ir gegutėlė vargelius skaisčiuodama kukavo, kur upeliuose, ežerėliuose tyras-čystas vandenėlis saulelės spinduliuose maudės -blizgėjo; kur kiekviena žolelė, kiekviena kvietkelė-gėlelė tapo gardžiai, meiliai kvėpėjo; kur nuo garso dainelių mūsų brolių ir seselių, visos oras gaudė ir miškai skambėjo; kur juodoji duonelė iš grynų grūdų miltų kepta išloto kvėpėjo. Užaugai tamsta sveikas, kaip žaliukas, raudonas kaip burokas, miltus, kaip stirna. Nes ten buvo Lietuva, ten šventa žemė bočių mūsų, tiktai tenai lietuviai tarpsta nors ir didžiausius vargelius vargdami.

O čionai kaip yra? Triboje, ką Lietuvoje trims šūnims būtų perankšta — gyvena dvi šeimos ir dar burdingieji keletas. Dangų ir saulutę pamatai tik retkarčiais, už miestų išėjės. Vietoje paukštelio saldaus čulbėjimo girdi tik miesto užimą ir fabriku mašinų žvangėjimą ir tarškėjimą. Vietoje mielo kvietkelio kvapsnio, tai visokios rūkšties nuodijiančias smarves gėrei. Vietoje Lietuvos linksmy pasikalbėjimų, pasidainavimų vakarėliais — čionai saliučių smarvė ir traukiojimasis po koridorius ir tamsius miesto pakampus, kur tirpsta dora, nekaltybė ir visi praklinesnieji žmogaus jausmai. Per dienele varges, sunkiai kamavėsis, prakaitą liejęs brolis mūsų ir seselė su kuomi-gi įjeje nusiramins, kuomi savo širdelę palinksins su kuom nustums tą sunkenybę, sleigiančią protą ir visus jausmus ir pajėgas? Nejaugi tamsta manai kad žmo-

Kaip kovoti su didžiuoju priešu.

Jau pažinome, jog didžiuoju darbininkų priešu yra svaičiai. Pažinus priešą, reikia, žinoma, tuoj stoti kovon.

Rodos lengviausias būdas panaikinti girtuoklystę būtų tai įstatymu uždraudimas dirbti ir pardavinėti svaigalus. Rodos tai būtų ant karto piktas pasmaugtas. Pažiūrėkime, kaip tas sekasi kitur, kur tokio būdo pasigauta.

Kaip žinome, kare prasi-dėjus, Rusijoj uždaryta monopoliai ir aludės. Ant karto milijonai žmonių, palinkusių prie svaigalų turėjo patapti blaivininkais. Rusijos finansų ministeris apreiškė, jog beveik tiktų pasididino bankose depozitai, kiek žmonės pirma pragerdavo.

Bet ištyrinėjimai ir prisi-žiūrėjimai į gyvenimą parodė, jog ne viskas taip gerai yra, kaip jau įsivaizdina. Rusijos laikraščiai net uždraudimo šalininkai rašė, kaip priviso visokių bandymų išdirbti degtinę. "Novoje Vremia" rašė, kad didesnė Rusijos dalyje prasiplatino nuodingi gėralai, padaryti pamiegdžiojant valdžios vodiką. Vokietijos laik-

gus-pagalys, kad darbininko širdis — akmuo, kad jausmai-spaliai. Seneliai ir tie meilia susieiti ir krūvėms ir pasižnekučiuot tarpe save ir pasiskųst vieni kitiems savo vargelius ir bėdas. O ką besakyti apie jaunuosius? Jų visas gyvenimas dar priešakyje. Uždarytas klėtkoje paukštelis liūdi-nyksta, žolelė nors pro plyšį ieško saulės šviesos... Nepavydėkime jauniems, kad susiėję ir būrelius pasilinksmina, padainuoja, palošia; išsiminklina savo sustyrusius nuo sunkių darbėlių kaulus ir snarius, atgaivina savo užtroškyltus plaučius, ir nusilpnintą krutinę.

Dabar jų dienos: tegul jie nors kelias valandas jaučiasi žmonėmis. Čia jie į pažintis susieina, čionai jie viens kito ypatybės ir palinkimus patėmija, čionai jie savo gabumus ir lipšnumą, žmoniškumą išsidirba ir parodo.

Prisižiūrėkite į siaučiančią jaunuomenę, o jeigu dar jūsų širdyje yra nors kibirkstėlė žmoniškų jausmų, tai nepavydėsite jiems tos laimės taip trumpos.

Jeigu jaunieji padoriai žaidžia, tai jų papročiai švelnėja, širdies jausmai tobulinasi ir nėra kada ineit į širdį ir išsikerēt piktiems pagėdavimams ir papratimams.

Visi gydytojai vienu žodžiu pataria jaunuomenei kuodaugiausiai būti ant gryo oro del sustiprinimo sveikatos ir prailginimo savo amžiaus. Prisiveizėkime į gyvūnelius ir į mažus kukidėlius — jeigu jie yra sveiki, tai jie bovijasi ir bėgioja.

Juk ant jaunimo, tai mūsų tautos visa vil-tis, jie tur iškelt mūsų tautą ant tinkamo laip-snio. Kada mes senesnieji parklupsime, susikuprinsime ir eidami pasilenkę skirsimės grabui vietai, jie paims visą sunkenybę našta ant savo jaunų pečių, jų rankos ir protas darys kelią tolyn į gerovę darbininkų luomui. Jie gimdys, ir augins ir penės busimas gentkar-tes lietuvių. Jie tur būt dori, gudrūs o visų pirmiausiai sveiki ir stiprūs, kad pajėgtų kovot kaip reikiant už būvį. O sveikame kune ir dvasia sveika. Kaip rūdis ēda geležį, taip liūdnumas ir suniurumas ēda sveikatą, ir prieš-šingai: linksmai praleista valanda draugystėje draugų ant gryo oro stiprina žmogaus ir kūną ir dvasią.

Delto jaunieji linksminkitės, žaiskite, loškite ir šokinėkite, krutėkite, tik nosis pakabinę nesnauskite. O mes, senesnieji, nors ir jus žiūrėdami pasidžiaugsime ir atsiminsime, kad kitą syk ir mes taip darėme ir buvome laimingi.

F. V.

raščiai rašo, kad Rusijos ūkininkai po senovėi prasiergia. O Rusijoj Vrač rašo, kad dabar nuo alkoholio žmonių daugiau miršta, negu seniau, nes dabar slapta išdirbamieji svaigalai yra nuodingesni, negu valdžios degtinė.

Laikraštyje "Rieč" prof. Miliukov išrodinėjo, jog slap-tas degtinės išdirbimas auga ir jų gerokai jau priviso. "Rieč" rašo, kad dešimčiai tūkstančių priviso tokių slap-tųjų degtinės dirbtuvėlių. Valdžia paskyrė dovanas tiems, kurie nurodys slapta išdirbančius degtinę.

Apskritai imant Rusijos visi laikraščiai pripažįsta, jog Rusijoj dar daug yra girtuokliavimo.

Prof. Milukov irodinėja, jog dabar sodžiuose pasididino kaziravimas, ypač lošimas ir pinigų. Ką-gi darys, kur dings bemoksliai ukininkai ir miesto darbininkai. Pirmiau jie nusibovydavo degtine, aludėse. Iš karto tas nuo jų atimta. O vietoj to nieko nepasirūpinta suteikti. Rusijos visuomenės veikėjai pataria dabar stegti žmonių namus (narodnija doma), teatrėlius, padorių žaisnių vietas, skaityklas. O bemoksliams turėti sales, kur prelekojos būtų skaitomos, ar-padaryti pamiegdžiojant susirindžios vodiką. Vokietijos laik-

venimo klausimus ir tt.

Iš šitokio dalykų stovio Rusijoj ir mes čia nemažai galime pasimokinti. Šioje šalyje eina smarki agitacija už įvedimą pilnos blaivybės visoje šalyje. Daug yra miestų, valstijų, apskrėčių, kur įstatymu uždrausta laikyti saliu-nus. Bet į tas vietas svaigalai randa sau kelią.

Vienu žodžiu matome, jog uždraudimas dirbti ir pardavinėti svaigalus nėra jau blaivybės įvedimas. Įvedant pri-džiūradami pasidžiaugsime ir atsiminsime, kad kitą syk ir mes taip darėme ir buvome laimingi.

Dabar paaiškėja, jog svaigalus reikia užvaduoti kuomi nors geresniu, reikia duoti žmonėms ką geresnio veikti, stiegti geresnes užėgas, kur žmogus atgaivintų savo dvasią, pakeltų ūpą, pasižmonė-tų. Tai-gi reikia rūpintis steigimu kavinų, skaityklų, kuodaugiau gražių vakarų, pralibų. Tame gali ir privalo pasidaruoti mūsų idėjinės organizacijos — blaivininkai, sąjungiečiai, sąjungietės, vyčiai. Sujungtomis jėgomis daug galima padaryti. Nemažai jau ir daroma. Tik reiktų toj link-mėj dar daugiau ir energiškau veikti. Piktas taip įsigalėjęs, kad jo pašalinimus ins daug laiko, spēkų ir pasišventimo.

Kas girdet Lietuvoj.

TARP LIETUVIŲ BELAIS-VIŲ VOKIETIJOS.

Bostono lietuvių klebonas kun. T. Žilinskas gavo žinią, kad kun. Jonas Žilinskas dabar gyvena Tilžėje, Prusijoje. Išsiryšęs tam tikrą leidimą, jis keliauja po visą Vokietiją, aprūpindamas dvasiškus lietuvių belaisvių reikalus. Sako, si daug buvo darbo ir vargo, kadangi plotai labai dideli ir daug žmonių reikia aprūpinti. Daugelis jų miršta nuo žaidų o dar daugiau nuo šiltinės (tifo.).

Kas girdet čia.

CHICAGO, ILL.

Labdarybė plėtojasi.

Šiame mieste tarp veikiančiųjų organizacijų viena pirmutinių vietų užima L. R. K. Labdarininkų Sąjunga. Jos kuopos jau randasi veik visose didžio Chicago miesto lietuvių kolonijose.

Pastaruoju metu susitvėrė Labdarybės kuopos ant West Side, Brighton parke, ir West Pullmane.

Labdarybė auga ir plėtojasi ypač delto, kad turi uolų pirmi. Jos pirm. yra p. P. Mažeika, lietuvių grabininkas Sv. Jurgio parapijoje. P-nas P. Mažeika labai yra atsidaavęs Labdarybei, myli tą darbą ir daug del jos darbuojasi. Pono Mažeikos dėka Darbo Dienoje buvo surengta Tag Day.

Ir šiaip Labdarybė turi uolų darbininkų ir pritarėjų.

Ligšiol Labdarybė turėjo 6 kuopas, o kai galutinai susitvėrė kuopos minėtos vietose, tai jų bus 9.

Kas.

BROOKLYN, N. Y.

Socialistų "koncertas."

Subatoje 25 d. rugsėjo socialistai turėjo Tautiškamame Name vaidinimą, anot socialistų, "koncertą." Padainavo socialistiškas "Aido" chorą po dainų, kurias jau jie dainuoja nuo pat susitvėrimo ir vis dar nemoka, pasikraipė monologistas, padėklavo — kaip boba litanią — deklamaciją, pašoko, na ir alaus žinoma, daugiausia išgėrė. Ot ir koncertas. Turbūt mūsų socialistai nei nežino, ką reiškia žodis "koncertas," kad jie paprastai "bambų spyčius" vadina koncertu.

Idomus muzikos mokytojas.

Pamąšai "Laisvėje" pagarsinimą, kad bus lekeijos muzikos visiems uždėk. Kad uždėk, tai reikia eiti. Užėmė sykį į skolų salę, ogi ištikrųjų mokytojas prie "black board" ir keletas mokinių kėdėse. Mokytojas aiškina apie gaidas, kryžius ir "bomolius." Aiškinti apie tuos dalykus neužtenka, reikia ir parodyt, kaip jie išrodo. Tad ot mokytojas rašo: gaidą, "kryžį" ir toliau... pasakė, "bomolio" parašyt nemoku. Kriaunius bando siūti batūs.

Sv. Jurgio bažnyčioje naujas altorius.

Šią savaitę stato Sv. Jurgio bažnyčioje naują altorių. Sako, būk altorius kaštavęs virš 1,000 dol.

Korespondentas.

BROOKLYN, N. Y.

"Darbininkui" Brooklyne gerai sekasi. Vienas, tik vaikas išpardavė vieno numerio 60 ekzemplorių. Kiti gyri, kad daug pritrūko. Žmonės labai indomauja. Reiškia, kad "Darbininkas" pageidaujamas žmonių.

Vyčiai įsteigė knygyną.

Na, kaip sau norit, bet Brooklyno L. Vyčių kuopai reik pripažinti veiklą. Štai 26 d. rugsėjo nueinu į Ap. P. Sv. parapijos salės kambarį ir nustebau. Stovi graži stiklinė šėpa su keliolika knygų, du stalai nudėti šios savaitės laikraščiais. Buvo: "Darbininkas," "Dr.," "Šviesa," "Žvaigždė," "Katalikas," "Tarka," "V. L.," "T.," "Ateit.," "A. L.," dar kitų nepastebėjau; reiškia skaitykla. Ir ištikro ge-

ras pasišventimas verta jaunimui prisidėti prie tokių gabių, veiklių L. Vyčių. Tai-gi puiku ar ne? Buves.

NORWOOD, MASS.

Perdėtinis vienos iš didžiausių apdraudimo kompanijų (Prudential Insur. Co.), šiomis dienomis asmeniškai kreipėsi prie manęs, norėdamas surasti Norwoode. Mass. lietuvių, kalbantį angliškai (turi mokėti ir rašyti) ir lenkiškai, atlikimui plačiam šios kompanijos biizniui. Darbo tik keturios dienos. Alga 15 dol. savaitėje, nuosimėiai nuo įvairių mėnesinių apdraudimo rinkliavų ir nuoš. nuo naujai apsidraudusių ir apdraudimų. Tai-gi pageidaujamas žmogus, čia noris apsigyventi. Iš tautiško atžvilgio turi būti tėvinainis ir katalikas; kitų pažvalgų kompanija nepageidauja.

Kreipties:

REV. A. DAUGIS,
22 Chapel St., Norwood, Mass.

BROOKLYN, N. Y.

Jaunasis 27 metų, jaunoji 73 m. amžiaus.

Kelios savaitės atgal susimylėjo viena porėlė ir sutarė apsigyventi. Kad mažiau būtų iškaščių ėmė šliubą pas teisėją. Ir gyveno sau, bet sumislėjo ar kas patarė, joks toks šliubas nėra geras, ėmė paskui šliubą bažnyčioje. Antras šliubas atsiuvo nedėlio 26 d. rugsėjo Apreiškimo P. Sv. Bažnyčioje. Žmonės, kurie buvo ant sumos, visi laukė indomandami pamatyti jauną porą. Jaunasis, Jonas Balčiūnas 27 metų o jaunoji ponja Misevičienė 73 metų.

Geros kloties jaunai porai.

K.

CHICAGO, ILL.

Streikas prasidėjo.

Praneša, kad Chicagoje įvyko didelis nuliudimas. Čia įvyko nesutikimas tarp darbininkų ir darbdavių. Tokiu būdu įvyko generališkas streikas. Rugsėjo 27 d. išsaulka apie 1,200 darbininkų streikant. O 28 d. bus daugiau išsaulka. Tokiu būdu visokių nemalonumų, o gal ir bėdų galima laukti.

PALMERTON, PA.

Šiame mieste gyventojų yra apie 7,000. Daug yra slavų, rusinų. Lietuvių yra 10 šeimynų ir 20 pavienių. Lietuviai gyvena gražiam sutikime. Tik vakinai nuliudė, paniurę, kad merginų nėra apsigyvenimui. Jei koks pustuzinis merginų atsirastų, tai gautų po gerą vaikina.

Darbai eina gerai.

Šiuo kartą darbai eina gerai. Uždirba nuo \$2 iki \$3.50 už 8 val. darbo. Lietuviai dirba nikelio dirbtuvėse. Yra ir kitokių dirbtuvių.

Nelaimė.

Bronislovo Misiančio septynių metų vaikas rugsėjo 7 d. ėjo namo iš mokyklos. Gatvėj pagavo automobilis ir ant vietos užmušė. Palaidojome su bažnytinėmis apeigomis.

Apšvietimas tarp lietuvių čia nedidelis. Pareina, teisybė, visokių laikraščių. Tik gaila, kad atsiranda ir čia net "Šakės" skaitytojų.

Darbininkas.

NEWARK, N. J.

Ims veikti.

Gal dar nevisi newarkiečiai žino, kad ir pas mus L. D. S. 14-ta kuopa, jau gyvuoja. Suverta liepos 26 d. š. m.

Tiesa, lig šiol L. D. S. 14 kuopa dar jokio gyvumo neparodė, bet ateityje ši darbininkų kuopa žada pradėti tokį platų ir praktinį veikimą, kokio lig šiol dar nei viena čia gyvuojanti dr. ja nei kuopa nepradėjo. Kad lig šiol ši kuopa nieko neveikia, tai delto, kad daugelis kuopon priklausančių narių dirba prie Tautos Fondo. O T. F. rengemoji 24 d. spalio š. m. "Tag Day" tiek pridavė darbo, kad visi jos nariai darbu apkrauti iki ausų. Vienok, nežiurint to viso, kuopa L. D. S. galutinai sutvarkyta. Mėnesiniai susirinkimai L. D. S. 14 kuopos nutarta laikyti kas antra pėtnyčia, "Lietuvių Svetainėje," pradedant 8 val. vakare.

Suras Darbų.

Paskutiniam kuopos susirinkime tarp kitako svarstyta, kaip

GREECE'S "PETTICOATED" SOLDIERS - The LEMNOS (FORMERLY U.S.S. MISSISSIPPI)

Augsčiau matosi Graikijos kareiviai keistuose uniformuose. Graikija dabar mobilizuoja savo armiją. Žemiau parodoma Graikijos laivas Lemnos, kurs buvo nupirtas nuo Sv. Valtijų.

greičiau ir tinkamesnius darbus galėtų surasti kuopoje prigulintiems, jei tarp jų kada rasis bedarbių, negaudami darbo, kreipis, prašydami kuopos pagalbos. Tikslu atsiekimui, nutarta atšaukti per rimtesniusius angliškus laikraščius, prašant visokių pramonininkų, kad jos reikalaujamos gerų darbininkų kreiptųsi prie mūsų kuopos, o mes jiems nurodysime, jei rasis bedarbių ar maldaujančių kuopos patarnavimui. Lietuviai darbininkai turėtų atkreipti gerai atydą į L. D. S. 14-tą kuopą ir prisidėti prie jos. Prisidėti turi netik vien tie, kurie nedirba, bet visi lygiai, kurie ir dirba. Nes jei vieni bedarbiai tik prisidės, tai kas-gi besirūpins.

Nors šios kuopos yra briziamas labai platus veikimas, bet apie tai kitą syk...

NEWARK, N. J.

"Kornerių" brolija.

Pas mus tiek visokių draugijų, bendrovių, kuopų, kad nuo jų knibždėti knibžda po sales ir salius. Vienos jų pašalpinės, kitos idėjinės. Pastarųjų tarpe išdygo dar viena draugija, bet jau ne salėje ir ne saliuje, o ant gryo oro. Ton draugijon susipietė neprigulmingieji "idealistai," ir veikia jie per savo susirinkimus ant kampų gatvių, ties saliumais ant "stepsų," veikia tik šventadieniais, kuomet žmonės eina ar grįžta iš bažnyčios.

Nuo veikimo vietos ta draugija gavo vardą "kornerių" brolijos. Susitvėrė anot kitų laisvojo jaunimo kuopa iš ceciliečių, "laisvės" klapičių, labai mokyty visokių Adolpukų, Jonukų ir kitokių "politikierių," kurie savo politikai pavartyti tripo ne tik po salius, bet šventadieniais tripos ir ant salinių "stepsų," šai-posi, "mandravoja," pajuokia grįžtančius iš bažnyčios, kad tąją bažnyčią ingristi ir jos veikimą sudrumsti, kaip kad drumdžiama tenai, kur tų "kornerių" priviso.

"mūčelninkystės" iš polemiono vaizdoje asilų.

Ją taikoma prie kitų žmogaus išpauskos, kad artimoji ateitis "faktais" prirodyt tą minimą nenusimanytą, kuomet tos pažangios organizacijos "iniciatorių" "dėdės su lazda" bus pripažinta "nonsensu" ir sugrįžta. Atžagareiviams ir klerikalams bus džiaugsmo, saliumams nauda: žlugus "kornerinei" brolijai, salinių "stepsai" bus "įstytų" gatvių kampai bus liusai, ramus kelias, į bažnyčią, ir ties bažnyčia "kuopos" asilų rečiau tematysis.

Abelnai "smutnos" naujienos "draugučių" pusėje.

Smutkelis.

NORWOOD, MASS.

Prakalbos. Darbai.

Rugsėjo 21 d. atsilankė pas

mus atstovas Lietuvių dr. jos nu-kentėjusiems del karės šelpit p. S. Šimkus. Žmonių prisrinko į porą šimtų pasiklausyt jo kalbos. P. Šimkus papasakojo liudnų dalykų apie mūsų tėvynę Lietuvą, kaip mūsų tėvai, broliai ir seserys kenčia didelį vargą. Kalbėtojas ragino aukauti kiekvienam pagal išgalę. Paskui ėjo rinkti aukų. Renkant aukas kalbėjo vietinius klebonas. Antru kartą kalbant p. Šimkus ragino visus po kareči grįžti į Lietuvą. Taip-gi vo porą dainų. Aukų surinko svetainėje 107 d. ir 29 cen. už įžangą 18 d. 90 c. Išlaidų pasidarė 6 dol.; viso atliko 120 dol. ir 29 c. Žmonių nedang tebuvo. Turbūt kitiems labiau miela eit į pulruimius, negu įgirst apie tėvynę, einant namo mačiau pulruimiai prisikimę. Gaila tų žmonių taip žemai nupuolusių. Darbai eina gerai, iš kitur pribuvę gauna darbus, uždarbiai nuo 9 dol. ir daugiau.

Darbininkas.

BOSTONIEČIŲ AUKOS PER P. ŠIMKAUS PRAKALBAS.

19 spalį 1915 m. Bostono pobaznytinėje svetainėje per p. Šimkaus prakalbą sušelpimui nukentėjusių nuo karės per "Tautos Fondo" aukojos: Sv. Jono Ev. Blaiv. Pašelp. Dr. 50 dol., Kun. Tamas Žilinskas 40 dol., V. Varžinskaitė 25 dol., M. Norbutas \$13.60, Liet. Duk. Dr. ja \$10.00, V. Gelgutė \$10.00, J. Adomavičius \$10.00, K. Šidlauskas \$10.00, Kun. F. Kemešis \$10.00, Liet. Vyčių 17-ta kp. \$8.00, J. Galinis \$7.00, M. Stasiulis \$6.00, V. Jurgelevičiūtė \$5.50.

Po 5 dol. aukavo šie: A. Lengvinas ir žmona, L. Giedminaitė, P. Giedraičiūtė, P. Grigas, J. Burbulis, M. Klimoniūtė, N. Ratvinskienė, J. Pečiūniūtė, J. Balučkas, J. Vinkevičiūtė, A. Staniuliūtė, J. Sokas, M. Veniute.

Po 4 dol. aukavo: A. Zaleckas, O. Dikšienė, A. Jakavičiūtė, J. Kairys.

Po 3 dol. aukavo: O. Belskaitė, U. Belskaitė, R. Jenkevičius, V. Zaleckaitė, J. Žaikoff, J. Staniuliūtė, O. Belskaitė, P. Spokas, P. ir J. Jočiai.

Po 2 dol. aukavo: M. Kemė-viš, O. Belskaitė, P. Spokas, P. ir J. Jočiai, J. Šaparnis, J. Petrauskas, P. Braniškaitė, K. Pratašienė, P. Markoniūtė, A. Sakiulams bus džiaugsmo, saliumams nauda: žlugus "kornerinei" brolijai, salinių "stepsai" bus "įstytų" gatvių kampai bus liusai, ramus kelias, į bažnyčią, ir ties bažnyčia "kuopos" asilų rečiau tematysis.

neikis, P. Tamošiūnas, J. Navinas, K. Venys, K. Junevičius, O. Kulponiūtė, J. Plekavičia, A. Žalaitė, L. Vaitekūnas, K. Baniulis, J. Varabauskaitė, M. Jankuniūtė, O. Zubriūtė, P. Kapėius, R. Račiūniukė, J. Einmingis, S. Galinauskas, A. Jankuniūtė, P. Kavalūnaitė, M. Verseskiūtė, K. Čekatauskaitė, B. Kračiūnaitė, K. Paulauskaitė, M. Ramanauskienė, J. Deksiūniūtė, J. Kalšius, P. Petrauskas, M. Žukauskaitė, P. Tuleikis, A. Burinskaitė, O. Viberiūtė, A. Vitkus, J. Vaisauskas, J. M. Dilyls, O. Žemuneckaitė, A. Petrulionitė, K. Merginskaitė, A. Algirmonas, J. Staniulis, P. Pakalnis, A. Nevieras, A. Andriukonis, A. Savickas, J. Kašėtienė, U. Vozgirdaitė, M. Stanevičius, O. Mačiūniūtė, P. Petrulionitė, P. Braniškaitė, P. Narkuniūtė, K. Pratošienė, V. Kalšius, M. Žioba, P. Pauza, A. Navikas.

Po 1 dol. aukavo: O. Subatienė, P. Pušinskė, Magd. Jurgelevičiūtė, A. Dukaučiūtė, O. Kuprevičius, O. Grigalaukiūtė, M. Birboniūtė, O. Kėblinskienė, A. Babinskienė, M. Apšėgaitė, A. Apšėgas, O. Lesėnkaitė, Ž. Zukauskytė, O. Lazindaitė, K. Kau-linskaitė, K. Tumata, J. Povilaitis, N. N. A. Simonavičius, J. Dzedulniukė, A. Sereikas, M. Česnekiūtė, A. Elipskis, O. Remekaičiūtė, P. Kupkaitis, M. Špokas, A. Jalmokas, A. Kapšienė, K. Jablonska, M. Sundukienė, M. Bruzgienė, S. Stradauskienė, A. Aškiūtė, P. Pauliukė, N. N., K. Žitaukiūtė, A. Man-lis, K. Česnulevičiūtė, K. Šerpensikūtė, E. Versekiūtė, J. Katrašis, E. Šliulienis, K. Kavairaitė, M. Dauksiūtė, M. Zaleckaitė, B. Kaselaitė, A. Markūniūtė, J. Sinkevičius, R. Vesevičius, K. Pavilionis, A. Mickevičius, J. Gruskas, A. Špokaitė, P. Petrauskas, B. Serafinas, A. Rāgabauskienė, A. Betlius, J. Lopetinskis, A. Kavaliūnas, M. Šleisitenė, P. Rimkevičius, K. Venys, M. Matulaitienė, A. Kušinskaitė, A. Bendoraitis, N. N., B. dokaitė, V. Burdulis, J. Bazradauskas, A. Šilalis, O. Jonušaitė, A. Kairys, J. Vilkas, J. Matėjūnas, A. Usevičiūtė, F. Zaleckienė, M. Andriulaitė, A. Jukubauskiūtė, A. Linčauskas, M. Sinkevičius, M. Ausekaičiūtė, P. Matekaitė, J. Lazauskas, K. Treinavičia, J. A. Silieras, V. Matulaitiūtė, P. Slugždžiūtė, I. Tragas, K. Burokas, V. Šiugžda, K. Šulinskaitė, A. Tarus, J. Stukas, J. Lievinas, M. Račiūtė, M. Šipailienė, A. Razakevičius, M. Kučinskaitė, J. Kavaliūnas, J. Šarkus, B. Šreistienė, J. Nevulitė, O. Meškauskaitė, T. Jakavonis, K. Westfield, M. Lazdinaitė, V. Jankauskas, S. Navikas, D. Mačiulaitis, J. Sukys, J. Markelionis, R. Stenolioniūtė, Vytis, S. Pečiūkaitė, A. Dziekunskaitė, G. Šnigelskienė, I. Vaitkus, E. Geležiūtė, S. Janulevi-

čius, T. Petrauskaitė, M. Gedramaitė, E. Tuleikiūtė, J. Kazlauskas, J. Pivariūniūtė, K. Ferencitūtė, P. Mikalauskas, V. Galdekaitė, L. Kniupys, Mikailionis, O. Balkučaitė, M. Valiulis, M. Radauskas, A. Kazlauskas, U. Losevičiūtė, M. Viginaiškutė, M. Guduliūtė, A. Maškis, K. Kiskis, B. Kalisienė, D. Antanavičia, V. Paloniūtė, A. Bauniūtė, V. Daugelis, J. Koveras, A. Stravinskis, P. Vedlugas, D. Šukis, P. Kairys, P. Kaznauskas, J. Malukas, L. Jonaitaitė, J. Uzdavinis, K. Žilyls, V. Kanunskas, A. Vabaulis, V. Ivanauskas, O. Dvazdienė, K. Milukas, J. Luškoševičius, P. Kaziulienė, M. Knistautis, V. Nolkaitė, O. Gulbiniukė, S. Noreika, P. Kutas, M. Trašiūtė, A. Lasiūtė, K. Kunigėlis, V. Lenčauskienė, P. Mačekiūtė, A. Jalmokas, J. Kersas, V. Saulaitė, J. Valentienė, K. Klimanskis, J. Elmokas, M. Dragūnas, G. Pečiulis, J. Račkuskas, J. Varaitis, J. Račkuskienė, J. Lengvinienė, P. Sakalauskas, J. Varaitis, J. Urbonas, P. Kaziulienė, M. Knistautas, O. Gulbiniukė, St. Noreika, P. Ruita, M. Trušaitė, A. Lasiūtė. Buvo ir smulkių aukų. Išviso surinkta \$861.00.

BROOKLYN, N. Y.

Susimušę giminaičiai.

Malonu girdėt apie kitų vietų lietuvių prakilnius darbus; bet mūsų mieste atsiranda tokių gudragalių, kurie save paverčia į beprotį ir žemina visą tautą. Pereitą pavasarį Viktoras Kiburis išvažiavo sodžium. Pabuvęs nekurį laiką išsilgo pažįstamų. Na, ir nedėlio 26 rugsėjo atvažiavo paviešėti pas pažįstamus. Susimislėjo nueiti į smulkę. Taip ir padarė. Inėjo smulkėn ant kampo N. 8 g. ir Berry g. Apie 9 val. vakare ateina svečio giminaičis taip-gi Viktoras Kiburis; kai po senai nesimatę pradeda kalbą, bet svečiui gal nepatiko. Išima \$200, parodo ir, griebęs stiklą, pradeda mokyti mandagiai apsieit su svečiu ir biskų apipintines išmeta lauk. Pastarasis lauke stovėdamas sumislėjo pavaišyt. Viduje susimušę, buvo pašaukta policija ir vienas buvo nuvežta į ligoninę, o antras belangėn.

K.

BALTIMORE, MD.

Moters daugiau darbuojas negu vyras.

Šiame mieste merginos ir moterys ima viršų savo darbštume. Yra daugybė draugijų, bet visos dar miega užsikloję galvas ir nei krust. Kaikurios jau pradeda, regis, plenuoti apie žiemos veikimą, bet sąjungietės jau turėjo net vakarą surengę rugs. 19 d. Taip-gi nesnaudžia ir ant tolesnio laiko. Tik vargas mums, kad pakol mes neturime gerai išsilavinusių merginų bei moterų ir reikia kviestis į pagalbą vyrų. Bet vyrai matomai labai užjaučia moterų reikalus ir atsineša kai-kurie gerų prielankiai. Su laiku ir mes turėsime daugiau pajiegu, nes yra steigiami vakariniai kursai, kur mokysimės, lavinsimės ir šviesimės. Tada niekas nedrįs mūsų pravardžiuoti ir žeminti. Tik, lietuvės, į darbą!

Žalia Rūta.

"Darbininko" Agentai.

ATHOL, MASS.

Antanas Baronas,
55 South St.
Galiunas J.
The Lithuanian Store

BALTIMORE, MD.

Ramoška A.,
654 W. Saratoga St.

BAYONNE, N. J.

Žindžius A.,
15 E. 23-rd St.

BRIDGEPORT, CONN.

Saučiūnas J.,
460 Park Ave.

BRIGHTON, MASS.

Malukas J.,

BROOKLYN, N. Y.

16 Lincoln St.
Abromavičius V.
127 Grand St.
Drabišius A.
51 Ten Eyck St.
Strumskis K.
31 Duffield St.

Žinis B. A.
131 Grand St.

E. CAMBRIDGE, MASS.
Bartkevičia P.
877 Cambridge St.

CHICAGO, ILL.

Mažeika M.,
1658 Wabansia Ave.
Nausėda Antanas,
1656 Wabansia Ave.

CICERO, ILL.

Šlegaitis Jonas A.,
1427 So. 48-th Ct.

CLEVELAND, OHIO.

Simonis M.,
2012 St. Claire Ave.

COALDALE, PA.

Skinskis J.

DONORA, PA.

Mileška Fortunatas,
318 Fifth St.

EASTON, PA.

Striuka Stasys A.,
656 Church St.

ELIZABETH, N. J.

Balčiūnas Ignacas,
131 Inslee St.

FOREST CITY, PA.

Miliauskas Vincas,
Box 599
Diamond St.

HARISON, N. J.

Petrulionis Pranciškus,
326 John St.

HARRISBURG, ILL.

Comendly J.,
R. F. D I Box 151

MINERSVILLE, PA.

Kizevičius Tamošius,
Box 97
Jonas Mikutavičius,
Lithuanian Church

MONTELLO, MASS.

Meškis B. P.,
35 Arthur St.

NEWARK, N. J.

Lukšas P.,
314 Walnut St.
Švidžiūtė A.,
194 New York Ave.
Vaškevičiūtė B.,
71 Warwick St.

NEW HAVEN, CONN.

Zavorskis Vincas,
507 East St.

NORWOOD, MASS.

Grigas Kazimieras,
1111 Washington St.
Jerusevičia Jonas,
1048 Washington St.
Viesula Kazimieras,
1160 Washington St.

PATERSON, N. J.

Ulčinskis Ipolitas,
87 Franklin St.

Katalikiškų laikraščių šeimyna pasidaugino nauju nariu.
"Darbininkas" įstojo katalikiškų laikraščių skaičiun.

Darbininke, pažink savo teises ir pareigas.

0 jas pažinsi, skaitydamas

"DARBININKA"

"Darbininkas" yra tikrasis darbininkų laikraštis, jis nušvies, nurodys, kreips lietuvių darbininkų judėjimą į tikrą, tiesų kelią, kuris veda geresnėn ateitin.

"Darbininkui" rašo lietuvių apšviestieji darbininkai, kurie supranta socialius klausimus ir pažįsta lietuvių darbininkų gyvenimą.

"Darbininkui" rašo ir mokytieji lietuviai, kurie tyrinėjo ir pažino darbininkų ir lietuvių reikalus.

"Darbininko" rašytojai indeda į savo raštus ir minties ir širdies ir gero velijimo lietuviams darbininkams.

"Darbininkas" gausiai paduos žinių iš karės lauko, iš darbo lauko, iš lietuvių gyvenimo Amerikoje ir viso pasaulio.

"Darbininkas" yra mylimiausias lietuvių laikraštis. Tą parodo širdingi skaitytojų sveikinimai,

Lietuviai, nebukit be "Darbininko"

Broliai darbininkai ir Sesers darbininkės, remkite, platinkite savo laikraštį, paveskite savo spaustuvei spaudos darbus, siųskite "Darbininko" spaustuvei spausdinti plakatus, apgarsinimus.

Biznieriai, garsinkitės "Darbininke".

"Darbininkas"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

PABĖGO ŽYDUKAS.

Pereitą utarninką vakare iš Neil restauranto So. Bostone pabėgo žydukas J. Goldman. Jis tarnavo tame restorante apie mėnesį ir minėtą vakarą paėmė iš registro \$17.02 ir išdumė.

KOOPERACIJOS SUSIRINKIMAS.

Kooperacijos kvartalinis susirinkimas atsisbus 4 d. spalio (Oktobris 1915) 7:30 val. vakare Lietuvių svetainėje kampas E ir Silver St. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes daug yra svarbių reikalų, kurie kiekvienam nariui tur būt apieinami; kaip tai nominacija viršininkų ateinančioms 1916 metams ir daugybė kitokių. Primename norintiems pirkti šėrus, kad bus parduodami.

Sekr. M. A. Balčiūnas.

J. Mickevičius

Generališkas Agentas.

Perku ir parduodu namus, lotus ir farmas, skoliniu piningu ant įvairių morkių su neperdideliais nuosimais.

Nedirbantiems sušiekau darbus visokiose vietose, ant ūkių ir dirbtuvės. Taipgi turiu pranešti tautiečiams, kurie norite išsimokinti gerų drabužių, tai yra čėverykų dirbtuvės geriausi ūdarbiai, dabar laikas mokintis. Kadangi šiuo mėnesiu dirba dieną ir naktį, daug darbininkų reikalauja.

Su visokiais reikalais kreipkitės ypatingai, per laišką ar telefoną.

Tel. 1562-M.

146 Ames St., Montello, Mass.

NUSISKUSTI IR NUSIKIRPTI PLIAUKUS UŽEIKITE PAS MANE.

Pirmas lietuvis barberis So. Bostone. Jau 15 metų kai tame amate esu. Katrie dar nebandėte, arba nežinojote, tai užeikite dabar. Kam jums eiti pas kokius itališkus, kam jums svetimačiai apie veidus turi grabinoti. Skutimo ir kirpimo darba geriau atliks lietuvis. Tegų lietuviškos rankos apdailina jūsų veidus ir galvą. Darbas bus gerai atliktas.

Pas mane yra ir maudynės karštame vandenyje galėsi išsiplukinti.

O jei kas iš jaunų, gerų lietuvių sumanys vesti, įsigyti sau gyvenimo draugę, tai toks vyras vestuvėms gali gauti pas mane puikių, gražių mirtų.

Vienas jaunas vaikinas reikalingas mokintis barberystės. Tokis tegu ateina arba atsišaukia laišku išdėdamas 2 c. stampą.

D. GALINIS,

224 Broadway, So. Boston, Mass.

Sumanys ir gudrus biznieriui supranta reikalingumą garsinties. Jie nepraleidžia nei vienos dienos nei vienos progos pagarsinti savo biznį.

Lietuviai biznieriui privalėtų žinoti kad "Darbininkas" yra geriausias įrankis supažindinti plačią visuomenę su savo bizniu, tavorais, amatais ir profesijomis.

C. & P. PHOTO ST. PAUL ST.

Jonas Grebliauskas

Grabininkas ir Balzamofojas

OFISAS
500 So. Paca St., Baltimore, M.D.

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

OFISAS

Dr. Paul J. Jakmauh

(Jakovavičius)

Priėmimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
50 BRDWAY, Cor. G ST. SO. BOSTON,
Tel 562 S. B.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras

indeda telefonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorystės darbus prideramai.

KAINOS NEBRANGIOS.

Ofisas Gyvenimas

315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Siudinkite drapanas pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas.

Darbas užtikrintas.

Broliai ir seseris, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darba atliekame prideramai.

JONAS BERZELONIS & CO.

28 Chandler St., Boston, Mass.

Vienos durys nuo Berkley st.

Rankos jau nebereikalingos

Jus žinote So. Boston Abazorių, Kuris ant Broadway taisydina čėverykus.

Dabar jisai įsitaisė mašinas ir sako, kad rankos jau nebereikalingos, nes mašinomis galima prikalinti padus, mašinomis susiūti ir mašinomis nušainyti.

Jeigu jūs čėverykai kiauři, tai atneškite juos pas mane šį vakarą, o aš jus bematant sutaisyčiau, nes darbas ant mašinų eina labai greitai.

Iki šiol tokias mašinas turėjo tik Brocktono Douglas savo fabrikuose, bet dabar aš ir jį "subytysiu." Tikrą faktore įsitaisiau. Ant viso Broadway tokios nėra. Tik ateikit, o persitikrinsite.

Kad ir didžiausia jūsų koja būtų, vistiek į 10 minučių jūs čėverykai bus sutaisyti.

Darbas greitas, geras, pigus ir gvarantuotas. PADARAU KAS TIK REIKIA: prikalu padus, kurkas, susiūvų, žodžiu sutaisau taip, kad seni čėverykai išrodo kaip nauji.

ATSIMINKITE MANO ADRESĄ:

A. ABAZORIUS,

208 Broadway, So. Boston, Mass.

Pranešimas.

Pranešu visiems lietuviams, kad aš užsiimu farmų ir namų pardavinėjimu.

Parduodu farmas apilinkėj Boston'o ir kitų didelių miestų.

Turiu farmų su visu įrengimu, gyvuliais ir gytavų "bizniu," o kitos tik žemė ir triobos. Taipgi parduodu žemes be triobų, kaina nuo \$10 iki \$200 už akrą. Žodžiu, turiu visokių farmų, didelių ir mažų, pigių ir brangesnių.

Parduodu ir namus, So. Boston'e, kuriuos galima pirkti visai mažai pinigais.

Kas norite pirkti kokią nuosavybę, tai ateikite ar rašykite o gausite teisingą patarimą ir patarnavimą.

Pasarga:

Parsidūda farma už visai nužemintą kainą. Šita didelė farma turi 50 akrų derlingos žemės; geros triobos. Viena mylia nuo miesto, treinu, ir karū, keturios mylios į didelį miestą, kur yra daug dirbtuvių ir dirba daugybė lietuvių. Kas pirkis dabar tą farmą, tas gaus 8 geras karves, arkli, daug vistik, visus farmos įrankius, pilną barų šieno ir kitų pašarų kurie yra dar ant lauko. Su viskuo kaina \$1.500.

A. ŽVINGILAS,

26 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Svarbu Lietuviams žinoti.

Nauja Lietuviška Aptieka.

243 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kiekvienas reikalauja teisingai sutaisyti vaistų, todėl kiekvienam patarnaus koteisingiausiai Aptiekorius Landžius, kuris yra pabaigęs National Kolegiją, Amerikoje. Svarbu yra išsirinkti gerą gydytoją, bet da svarbiau gauti teisingai sutaisytus vaistus. Mūsų aptiekioj tas bus atliekama su didžiausia atyda koatsakančiais. Mūsų aptiekioj yra užlaikoma visoki vaistai, koki tik yra vartojami pasaulyje. Taipgi užlaikome Cigarus, Saldumynus, Ice Cream'ą, Sodę ir t. t. Svarus ir atsakantis patarnavimas suteikiamas kožnam.

Juozas Landžius,

Registruotas aptiekorius

343 Broadway, So. Boston, Mass.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čėverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvė yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikučių, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora gvarantuojama.

VYRŲ SKRYBELĖS VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų aprėdalus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

MŪSŲ KAINOS ŽEMESNĖS UŽ KITŲ.

NUOSIRDŽIAI UŽPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,

377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Ne buk be gero Katalikiško laikraščio.

Pažink Tikybos ir Doros Dėsnius.

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerike tebėra tokiomis. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiems yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj šeimynoj privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir doros klausimus, atremia atskalūnų prikašiojimus ir užsipludinėjimus ant katalikų Bažnyčios, dėda gražių apysakėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsisakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave du kartus mėnesyje. Kainuoja metams tik 75 c.

Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykai.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENES,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiškai-krikščioniškoje dvasioje.

DIEVRAŠČIO KAINA:

Metams	 \$5.00.
Pusmetį	 3.00.
Trims mėnesiams	 1.75.
Vien mėnesiui	 1.25.
Europoje metams	 7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA

Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė

REIKALUOKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų višados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

"Draugas" - Nesugriauinama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gaidynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesa.

Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungiamis spėkoms atkakliausia bombarduoja ir antpuolė Amerika Lietuvos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGĄ." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nublaskė visus priešų smugius ir antpuolius, bet dar išleido savo spėkų statyti tvirtovės kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todėl ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spėkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok išvengimųjų, nepergalinių pusei, užsiiprenumeruok "DRAUGĄ."

Metams \$2.00, pusmetiui \$1.00.

Adresas:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL.

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasilavinusiems lietuviams ir apskaičiuotiems darbininkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiusius Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildoma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsi-reiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškai-krikščioniškoje dvasioje. Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, atskiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

Broliai darbininkai!

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIĖINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu:

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: PHILADELPHIA, PA.

Vienatinė Lietuviška**APTIEKA**

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydulioji galite gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekandios gydulės.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataišymo	
Nuo slinkimo plaukų		apetito	1.00
ir pleiskanų	75c.	Gyduolės del suvalnimo	
Nuo kosulio, gripo		vidurių	50c.
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vistikų	
Bobro lašai	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Pilės del Kepenų	
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inkstų	75c.
Paraoda plaukams	25c.	Proškos nuo nerviško gal-	
Nuo viduriavimo		vos skandėjimo	10 ir 25c.
suaugusiems	50c.	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo		Tikra lietuviška Trejanka	
mažiems	25c.		25c.
Gydanti mostis		Visokie kvepianti	
nuo pučkų	50c.	muilai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	Perfumos visokių gėlių	25,
Mostis ir skysčiai		50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.	
niežų ir parkų	1.00		

Taipgi turiu gydulioji vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnautas.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI.

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gydulioji galite reikalaoti ir per laiškus, o mes prisisišime jums expresu. Visokiam reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausią Lietuvišką Krautuvę.

So. Bostone..

Kuriose galima gauti pirkti gramofonų ir lietuviškų naujausios mados rekordų su lietuviškomis dainomis ir šokiais.

Jei norite pasirinkti, tai reikalaukite katalogo, kurį siunčiamas visiems, kurie prisigs 4 c. stampą.

Taipgi laikome geriausių ir naujausios mados drapanų, vyriškų marškinių-viršutinių ir apatinių, skrybėlių ir šiaip visokių drapanų ir daiktų, vyrams reikalingų.

ČEVERYKŲ LAIKOMĖ vyrams, moterims ir vaikams, dideliems ir mažiems.

Viršūninių tavorų gerumą gvarantuojame. Ateikite o pamatysite, jog pas mus gausite pigiau, negu kur kitur.

Jei kartą pas mus pirkis, tai ant visados mūsų kostumerių tapri, nes būsi mumis patenkintas.

CHAS. URBON IR A. PILVINIS,

233 BROADWAY, (prie C St.)

SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA

Kriaučka

Padarom moteriškus drabužius, vasarinius ir žieminius po naujausią madą.

A. ČEPULIONIS,

242½ W. Broadway,

(Virš "Darbininko" spaustuvės.)

So. Boston, Mass.

Kur ir Ko Galima Gauti.

Kainos apgarsinimų: vieną mėnesį 5 eilutės \$1.25; metams \$10.00; virš 5 eilučių po 25c. už kiekvieną eilutę. Šie apgarsinimai priimami ne ant trumpesnio laiko kaip 1 mėnesio.

SO. BOSTON, MASS MONTELLO, MASS.

MEISTRAS IR MALIORIUS

atlieka darbą kuogeriausiai, kainos žemiausios. Juozas Slaviskas, ofisas 310 W. Broadway, Namai 76 B. St. Tel. S. B. 562-R.

K. SVAGZDIS

Užlaiko automobilių su septynioms sėdynėms. Patarnauja visuose